

انجمن ریاضی ایران

خبرنامه

سال ۲۸

شماره ۳، ۲

تایستان و پاییز ۱۳۸۵

شماره مسلسل ۱۰۹، ۱۰۸

اخبار انجمن، مصاحبه، مقاله، درباره گردهمایی‌های برگزار شده و آینده، خبر، اخبار دانشگاه‌ها، فارغ‌التحصیلان دکتری، نامه‌ها، روز ریاضیات، معرفی نشریه، معرفی کتاب، خواندنی، مصوبات شورای اجرایی انجمن

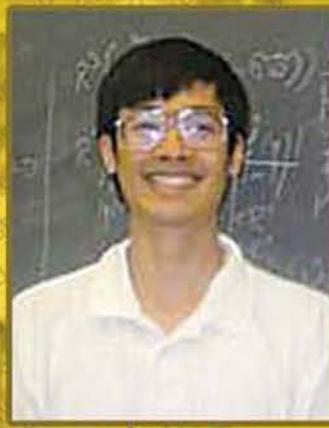
آندری اکنکوف

گریگوری پرلمان

وندلين ورنر

ترنس تاؤ

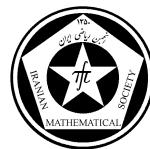
کیوشی ایتو

جان کلینبرگ

اخبار انجمن □

۱	سخنرانی رئیس انجمن در افتتاحیه کنفرانس ریاضی
۲	گزارش رئیس انجمن ریاضی ایران به مجمع عمومی
۴	گزارش انتخابات بیست و ششمین شورای اجرایی انجمن
۴	مجمع عمومی ریاضی دانان جهان
۸	گزارش مالی انجمن ریاضی ایران
□ مقاله	
۹	مصاحبه با پروفسور تمیستکلوس م. راسیاس
۱۲	مدال فیلدز
□ گرد همایی های برگزار شده	
۱۳	گزارش سی امین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور
□ گرد همایی های آینده	
۱۶	شانزدهمین سمینار آنالیز ریاضی و کاربردهای آن
۱۶	کنفرانس یک روزه معادلات دیفرانسیل عادی
۱۶	چهارمین سمینار جبرخطی و کاربردهای آن
۱۶	بیستمین جشنواره بین المللی خوارزمی
□ اخبار	
۱۷	اروینگ کاپلانسکی درگذشت
۱۷	کارگاه معادلات دیفرانسیل پاره ای تصادفی
۱۷	انجمن نانوفناوری ایران
۱۸	خبر دانشگاهها
۱۹	فارغ التحصیلان دوره دکتری
۲۱	نامه ها
۲۳	روز ریاضیات
۲۵	معرفی نشریه
۲۶	معرفی کتاب
۲۷	فهرستی از کتاب های آنالیز
۳۱	خواندنی
۳۲	متصویات شورای اجرایی، انجمن

خبرمه

سال ۲۸، شماره ۲ و ۳، تابستان و پاییز ۱۳۸۵، شماره مسلسل ۱۰۸ و ۹۱

خبرنامه نشریه خبری انجمن ریاضی ایران است که زیر نظر شورای اجرایی انجمن در هر فصل منتشر می‌شود. نقل مطالب با ذکر مأخذ آزاد است.

صاحب امتیاز: انجمن ریاضی ایران
مدیر مسؤول: سید عبادالله محمودیان (رئیس انجمن ریاضی ایران)
emahmood@sharif.edu
<http://mathsci.sharif.edu/mahmoodian/>

سندپیر: محمد صالحیان

moslehian@ferdwosi.um.ac.ir
<http://www.um.ac.ir/~moslehian/>

هیأت تحریریه: حمید پزشک pezeshk@khayam.ut.ac.ir

محمد جلوداری ممقانی

imamaghan@yahoo.com

مایی رضایی mani_rezaie@yahoo.com

رسید رارع بهدی <http://www.iastbs.ac.ir/faculty/rasid>

www.iasss.ac.ir, faculty, iashidzam

medghalchi@saba.tmu.ac.ir

سایه منصه، ماعظمه، vaez@cic.aut.ac.ir

حروف حسن (یا فاسیتک) : ها بختیاری

تیکان: ۳۰۰۰ نسخه

تهران - خ استاد شهید نجات‌اللهی، داخل پارک ورشو، دبیرخانه

انجمن ریاضی ایران

۱۳۱۴۵ - ۴۱۸ صندوق پستی

تلفن و دورنگار: ۸۸۸۰۷۷۷۵، ۸۸۸۰۷۷۹۵، ۸۸۸۰۸۸۵۵

پست الکترونیک: iranmath@ims.ir

منزلگاه:
<http://www.ims.ir>

طرح ویژه، حلول: مندک باکاراد

Digitized by srujanika@gmail.com

آگهی تشکیل مجمع عمومی فوق العاده انجمن ریاضی ایران

به استحضار اعضای محترم انجمن ریاضی ایران می‌رسانند، چون (براساس گزارش بازرس) مجمع عمومی مورخ ۱۲/۶/۸۵ در موقع رأی‌گیری برای انتخاب بازرس از لحاظ تعداد اعضای پیوسته حاضر در جلسه از حد نصاب لازم برخوردار نبود، برای تبصره ۲ ماده ۱۰ اساسنامه انجمن ریاضی ایران تشکیل جلسه فوق العاده مجمع عمومی را برای انتخاب بازرس رأس ساعت ۵ بعدازظهر مورخ ۱۰/۸/۸۵ در محل دبیرخانه انجمن (واقع در تهران، خیابان استاد نجات‌اللهی، داخل پارک ورشو) اعلام می‌دارد و از کلیه اعضای پیوسته انجمن دعوت می‌نماید در این جلسه شرکت فرمایند.

با کمال خوشوقتی به اطلاع می‌رساند که در جلسه شورای اجرایی جدید انجمن ریاضی و به اتفاق آراء، آقای دکتر علیرضا مدققالچی به عنوان رئیس و آقای دکتر محمد جلوباری ممقانی به عنوان خزانه‌دار انجمن انتخاب گردیدند.

سپاسگزاری

این آخرین شماره‌ای است که توسط هیأت تحریریه خبرنامه در فاصله زمانی ۸۵ - ۸۲ منتشر گردید. بدین‌وسیله شورای اجرایی انجمن ریاضی مراتب تشکر و قدردانی خود را از سردبیر، اعضای هیأت تحریریه، ویراستاران، طراح جلد و نیز صفحه آرای خبرنامه به عمل می‌آورد. برای این همکاران آرزوی موفقیت روزافزون داریم.

رئیس انجمن ریاضی ایران

می‌گویند: « فقط پژوهش»، پس ... !

گذری بر زندگی برنده‌گان مدل فیلدر، این نکته را عیان می‌سازد که در هر کار پژوهشی، اصل کلیدی نفس پژوهش و تلاش برای حل مسئله است و پژوهشگر نمونه شدن، اخذ جایزه، ارتقاء مرتبه و ... در جایگاه بعدی قرار دارد. ترجمان این اصل کلیدی در یک فرهنگ غیرعلمی سخت است، بخصوص وقتی بتوان فردی را پیدا کرد که ضمن انجام کارهای متعدد اجرایی و دهها ساعت تدریس طاقت‌فرسا در طول هفته به امر پژوهش هم بپردازد. بدون تردید، این کار پژوهشی (حتی اگر بتوان آن را کار وی نامید!) از کیفیت مطلوب برخوردار نخواهد بود. همه واقفیم که تحقیق اصیل و تأثیرگذار همت و اغفار می‌طلبید و با کاملی و ساده‌انگاری نمی‌توان به چکاد دانش دست یافت. پژوهشگر باید دائم با مسئله پژوهشی اش درگیر باشد؛ در صبح و شب، در خواب و بیداری و در سکون و حرکت ... و این چنین است که به حل مشکلات خرد و کلان کشور یا گسترش مرزهای دانش یاری رسانده می‌شود.

از سوی دیگر، می‌توان در هر جامعه‌ای معلمانی را یافت که تلاش ژرف آن‌ها چراگ راه و نرده‌بان ترقی شاگردانشان بوده است. اما این که آیا مقامهای درخور یا کتابی وزین به رشتۀ تحریر در آورده‌اند یا نه، و این که آیا یادگاری از پژوهش خود بر جای نهاده‌اند یا خیر، در مقام ارزیابی کم و کیف آموزش آن‌ها اهمیتی ندارد. آنچه مهم و بسیnde است این است که شاگردان دیروز آن‌ها همواره از ایشان به نیکی یاد می‌کنند و سعی و عنایت کم نظیر آنها را ارج می‌نهند. از دیگر سو، باید پذیرفت که مدیر لایق بودن و مسیر را برای رهروان اندیشه‌های ناب آماده نمودن نیز مهم است. بی‌شک بدون یک بستر هموار، بسیاری از انرژی‌ها به هدر می‌رود، استعدادهای زیادی بی‌فایده می‌گردد، و خیلی از اندیشه‌ها نابارور باقی می‌ماند. کلام آخر این که پژوهشگر خوب، معلم دلسووز و مدیر لایق در حصول پیشرفت هر کشوری توأمًا سهیم‌اند و از لحاظ ارزشی این سه رکن در عرض هم هستند نه در طول یکدیگر، و در نتیجه هیچ‌یک به طور ذاتی بر دیگری روحان ندارد.

سردبیر

مطلوب مندرج در نشریه منعکس‌کننده آراء و عقاید نویسنده‌گان است و لزوماً مورد تأیید انجمن ریاضی ایران نیست.

پیش‌کسوتان این رشته دایر شده است. بعضی از این جایزه‌ها همین امروز اعطای خواهد شد.

در این دوره انجمن موفق شده است تا ارتباط خود را با انجمن‌های علمی معلمان ریاضی، خانه‌های ریاضیات و انجمن آمار ایران رونق داده و با همیگر کنفرانس‌های آموزش ریاضی و فعالیت‌های «اشاعه ریاضیات» از قبیل دهه ریاضیات (دهه اول در آبان ماه) و روز ریاضیات (۲۸ اردیبهشت) را دایر نماید. در ادامه اقدامات شورای اجرایی قبلی، ارتباط با انجمن‌های ریاضی بین‌المللی ایجاد و گسترش یافته است. در کنفرانس جهانی ریاضی‌دانان که هفته گذشته در اسپانیا برگزار شد پیشنهاد ارتقاء از گروه ۲ به گروه ۳ به انجمن داده شده است.

در این دوره، انجمن از نظر فعالیت‌ها در بین همه سازمان‌های علمی کشور (NGO) رتبه اول را کسب کرده است. امید می‌رود با حمایت طرفداران انجمن، چه از طریق اعضای هیأت علمی و چه از طریق مقامات مسؤول به چشم‌اندازهای آینده خود نایل گردیم. یکی از چشم‌اندازها استفاده از امکانات جهانی ریاضی از طریق اینترنت (مثلًا ویدیو کنفرانس) است که امکانات ساختمنی آن در محل جدید انجمن که از طریق شورای شهر تهران و شهرداری تهران در اختیار انجمن قرار دارد آمده است. منتظر پنهانی باند هستیم! برای شما آرزوی روزهای خوش و کنفرانسی خوب را دارم.

سید عبادالله محمودیان

گزارش رئیس انجمن ریاضی ایران به مجمع عمومی

رئیس انجمن در گزارش خود از فعالیت سه ساله شورای اجرایی انجمن، اساس این فعالیت‌ها را در ایجاد فضای باز فعالیت در انجمن برای همه اعضاء و طرفداران، به دور از تعصب رشته‌ای، دانشگاهی، سنتی خلاصه نمود.

خبر انجمن

زیرنظر منصور واعظپور

سخنرانی رئیس انجمن در افتتاحیه سی و هفتمین کنفرانس ریاضی

با عرض خیر مقدم به شرکت‌کنندگان محترم، از ریاست محترم دانشگاه تربیت معلم آذربایجان تشکر کرده و به تلاش‌های طاقت‌فرسای همه اعضای کمیته برگزار کننده این کنفرانس ارج می‌نمهم. تجربیاتی که در این کنفرانس در برنامه‌ریزی‌های علمی و سخنرانی‌ها انجام گرفته است، برای کنفرانس‌های آینده تجربه با ارزشی خواهد بود. کنفرانس‌های سالانه یکی از فعالیت‌های انجمن است که هر سال با همت و یاری دانشگاه‌های کشور و با تلاش و کوشش همکاران عزیز ریاضی در آن دانشگاه‌ها برگزار می‌شود. انجمن ریاضی ایران قدیمی‌ترین انجمن علمی ایران است که بیش از ۳۵ سال سابقه دارد. اعضای شورای اجرایی از طریق یکی از آزادترین انتخابات، هر سه سال یکبار با رأی مستقیم و کتبی اعضای انجمن انتخاب می‌شوند. دوره شورای اجرایی فعلی در آخر شهریورماه امسال به پایان رسیده و شورای اجرایی که جدیداً انتخاب شده است در طی همین کنفرانس رئیس جدید انجمن را انتخاب و معرفی خواهد کرد. با افتخار عرض می‌کنم که ترکیب شورای اجرایی جدید با تجربه بالا و از نظر سنی حتی به طور متوسط ۲ سال جوان‌تر از متوسط سن شورای اجرایی فعلی در موقع انتخابشان است و من در همینجا برایشان آرزوی موفقیت می‌نمایم. فعالیت‌های دوره سه ساله انجمن ادامه و گسترش فعالیت‌های مستمر گذشته بوده است. در این دوره همایش‌های انجمن اعiem از کنفرانس‌های سالانه، سمینارهای تخصصی و کارگاه‌ها را برگزار کرده و سعی در بهتر کردن کیفیت آن‌ها داشته‌ایم. سمینارهای تخصصی از قبیل «تاریخ ریاضی» و «فرآیندهای تصادفی» بر سمینارهای دوره‌های قبلی: آنالیز، جبر، هندسه، تپولوژی، معادلات دیفرانسیل و جبر خطی اضافه شده است.

نشریات انجمن از نظر کیفی و کمی تقویت گشته و هم‌اکنون بولتن انجمن ریاضی ایران دارای هیأت تحریریه‌ای متشکل از ریاضی‌دانان بنام بین‌المللی، هم ایرانی و هم خارجی می‌باشد. خبرنامه انجمن یکی از محدود نشریات داخلی است که هیأت تحریریه آن با استفاده از اینترنت جلسات خود را دایر و مطالب آن را آماده می‌نماید. فرهنگ و اندیشه ریاضی نیز انتشارش به روز شده و از کیفیت خوبی برخوردار شده است. وب‌سایت انجمن با آدرس www.ims.ir همه اطلاعات و انتشارات قبلی و فعلی انجمن را در خود جای داده است. مسابقات دانشجویی ریاضی که اخیراً سی امین دوره آن در دانشگاه تفرش برگزار شد دارای کمیته‌ای با ساختار ضابطه‌مند شده و برندهای مдал‌های طلای آن مسابقات، از امکانات استفاده از دوره‌های تحقیق بین‌المللی در مؤسسه تحقیقاتی تریست (در ایتالیا) و ENS (در فرانسه) بهره‌مند شده‌اند.

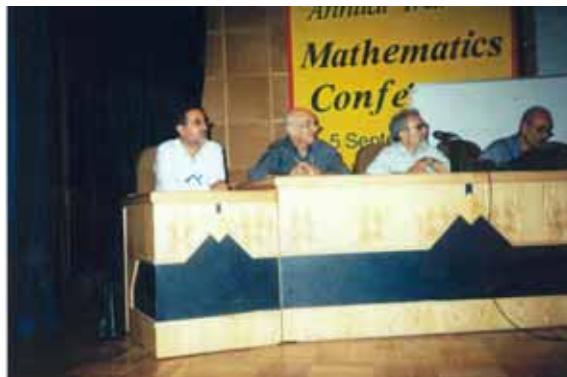
علاوه بر جایزه‌های فعلی انجمن، جایزه‌های جدید نیز برای کشف و تشویق استعدادهای مختلف ریاضی و ارج نهادن به

برد که به صورت ادواری ایجاد شدند. در مورد کنفرانس‌های سالانه، تصمیم به چاپ گزارش چکیده مبسوط مقالات، یک جمهش برای حرفه‌ای کردن این کنفرانس‌ها شد و در سازمان دهی هر کنفرانس نیز نظم و ترتیبی برای ارائه به موقع و دقیق سخنرانی‌ها اعمال گردید و در ضمن در آخرین کنفرانس سالانه نیز برای اولین بار ثبت‌نام کاملاً به صورت اینترنتی صورت گرفت، و فرستادن چکیده‌های مبسوط نیز با قالب خاصی اجرا شد. همه این‌ها نیز مطابق سنت‌های قبلی از طریق همکاران در دانشگاه‌های مختلف (شهید چمران اهواز، بزد و تربیت معلم آذربایجان) صورت گرفت، که تجربه آن‌ها برای این عزیزان، ماندنی است.

در سی و هفتین کنفرانس، بزرگداشت صدمین سالگرد تولد پروفسور هشت‌تودی برگزار شد که سخنرانی علمی و دقیق آفای دکتر خلخلی از کارهای علمی ایشان، بسیار سنت‌گذار و با ارزش بود. سه کنفرانس آینده نیز در دانشگاه‌های زنجان، کرمان و صنعتی شریف برگزار خواهد شد.

دکتر محمودیان از طرفداران انجمن درخواست نمود که هرگونه انتقاد و پیشنهادهای خود را در مورد همه همایش‌های انجمن، برای بحث در خبرنامه مطرح نمایند.

- عمومی کردن ریاضیات در این مورد با سازمان‌های هم‌فکر هماهنگی‌هایی انجام گرفت که از آن جمله تشکیل و فعالیت کمیته هماهنگی انجمن ریاضی ایران، خانه‌های ریاضیات، انجمن‌های علمی معلمان ریاضی و انجمن آمار ایران می‌باشد. پیرو همین هماهنگی‌ها سه سال پی دریی دهه ریاضیات (اولین دهه آبان‌ماه هر سال) و روز ریاضیات (۲۸ اردیبهشت هر سال) برگزار گردید و در این رابطه از کمک‌های فرهنگسراه‌ها و سازمان‌های آموزش و پرورش استفاده شد. کمک به برگزاری هفت‌تیمی و هشت‌تیمی کنفرانس آموزش ریاضی (به ترتیب در سنندج و شهرکرد) با همین کمیته هماهنگی صورت پذیرفت.

- ارتباط با انجمن‌های ریاضی بین‌المللی. همکاری‌هایی با انجمن ریاضی فرانسه برای مبادله استاد و دانشجو صورت گرفت که گزارش آن‌ها قابلً داده شده است. عضویت در IMU نیز ادامه داشته و سعی در ارتقای گروه خود نموده‌ایم.

ایشان اشاره کردند که هیچ محدودیتی برای علاقه‌مندان در فعالیت برای اهداف انجمن وجود ندارد، هم در نامزد شدن برای شورای اجرایی و هم در انتخاب ایشان کاملاً آزادی برقرار بوده است.

دکتر محمودیان اظهار داشتند، در دوره سه ساله شورای اجرایی، ما سعی کردیم فعالیت‌های موجود انجمن را هم از نظر کمی و هم از نظر کیفی گسترش دهیم. در هر مورد سعی شد فعالیت‌های نمونه نیز ایجاد شود.

- اینترنت و استفاده از فناوری ارتباطات، با ایجاد یک منزلگاه، تمام اطلاعات الکترونیکی موجود در انجمن در آن قرار گرفته و تمام انتشارات انجمن اعم از مجلات و کتب، نیز در این دوره به محض آماده شدن در منزلگاه قرار می‌گرفت و به صورت رایگان در دسترس علاقه‌مندان بود. اکنون ارتباطات شورای اجرایی و بقیه ارکان انجمن از طریق الکترونیکی و با استفاده از اینترنت انجام می‌گیرد. نمونه بارز آن انتشار خبرنامه انجمن با هیأت تحریریه‌ای که «جلسات» خود را از طریق اینترنت دایر می‌کند، می‌باشد.

- کیفیت هیأت تحریریه بولتن انجمن تقویت گردید. فرهنگ و اندیشه ریاضی نیز برای اولین بار پس از چند سال دارای شماره‌های منتشر شده به روز شده است. سه کتاب نیز در این دوره انتشار یافت.

- مسابقه دانشجویی انجمن، با سازماندهی جدید و با کمیته علمی قوی ضابطه‌مند شده و هر سال بهتر از سال قبل برگزار گردید. در ضمن امتیازات جدیدی برای برنده‌گان مдал این مسابقات ترتیب داده شد.

- جایزه‌های قبلی اکثر ارائه گردید و سه جایزه جدید نیز ایجاد شد. جایزه دکتر مصاحب و جایزه استاد فربانی و جایزه مقاله برتر دانشجویی برای اولین بار در این دوره شورای اجرایی، به برنده‌گان آن‌ها اعطای شد.

- همایش‌ها، سمینارهای تخصصی و کنفرانس‌های معمول برگزار گردید و در چند مورد تصمیمات جدید برای گسترش آن‌ها گرفته شد. از آن جمله، دایر کردن کارگاه‌های تاریخ ریاضی و فرآیندهای تصادفی و ریاضیات مالی را می‌توان نام

اجرایی که در راهنمای مربوط به معرفی نامزدهای نهایی عضویت شورای اجرایی آمده بود در برگ رأی نوشه و تاریخ ۱۶/۳/۸۵ به دیرخانه انجمن ارسال نمایند.

کمیته انتخابات در سومین جلسه خود در تاریخ ۱/۴/۸۵ با حضور رئیس انجمن و بازرس انجمن تشکیل گردید نتایج آراء را استخراج نموده و از مجموع ۲۶۷ برگ رأی رسیده، ۱۱ نفر را که حائز اکثریت آراء بودند به شرح زیر اعلام نمود. مطابق اساسنامه ۸ نفر اول به عنوان اعضای اصلی شورای اجرایی و ۳ نفر بعدی اعضای علی‌البدل شورای اجرایی انجمن برای دوره ۱/۷/۸۵ تا ۳۱/۶/۸۸ انتخاب گردیدند.

۱ - علیرضا مدقالچی

۲ - رشید زارعنهندی

۳ - زهرا گویا

۴ - محمد صالح مصلحیان

۵ - اسدالله نیکنام

۶ - محمد جلوداری ممقانی

۷ - غلامحسین اسلام‌مرزاده

۸ - فریبرز آذرپناه

۹ - بیژن ظهوری زنگنه

۱۰ - امیر دانشگر

۱۱ - حسین محبی

سیدمنصور واعظپور

مسئول کمیته انتخابات انجمن ریاضی ایران

مجمع عمومی ریاضی دانان جهان

مجمع عمومی ریاضی دانان جهان که وابسته به اتحادیه بین‌المللی ریاضی (International Mathematical Union) و یا به صورت خلاصه IMU می‌باشد هر چهار سال یک‌بار قبل از شروع کنگره بین‌المللی ریاضی دانان جهان (ICM) در یکی از کشورهای دنیا برگزار می‌شود. این اتحادیه، تنها نهاد بین‌المللی و رسمی دنیا است که راجع به وضعیت ریاضیات کشورهای عضو تصمیم‌گیری می‌کند و بر اساس شاخص‌های زیر کشورهای عضو را رتبه‌بندی می‌کند:

۱ - تعداد ریاضی دانان آن کشور.

۲ - تعداد دانشگاه‌های کشور که دارای دوره‌های تحصیلات تکمیلی هستند.

۳ - تعداد مجلات تخصصی بین‌المللی که در آن کشور به چاپ می‌رسد.

۴ - تعداد مقالات چاپ شده در مجلات معتبر دنیا که آدرس نویسنده‌گان آن‌ها از آن کشور است.

۵ - تعداد کنفرانس‌های بین‌المللی و کارگاه‌های تخصصی بین‌المللی که در آن کشور برگزار می‌شود.

۶ - تعداد کتب تخصصی و کتابخانه‌های تخصصی در آن کشور.

۷ - میزان فعالیت انجمن‌های علمی مرتبط با ریاضیات در آن کشور.

۸ - میزان بودجه اختصاص یافته برای تحقیقات ریاضی در

• امکانات اداری. با کمک شورای اسلامی شهر تهران، شهرداری تهران و مخصوصاً شهرداری ناحیه شش، دفتر انجمن به ساختمانی در پارک ورسو انتقال یافت که امیدواریم با امکاناتی که در دسترس داریم فعالیت‌های انجمن در جهت استفاده از فناوری ارتباطات (مثل کنفرانس‌های ویدئویی اینترنتی) گسترش یافته و بیش از پیش رابطه‌ای بین ریاضی دانان داخلی با ریاضی دانان خارج از کشور (چه ایرانی و چه غیر ایرانی) ایجاد شود. با توجه به قول‌هایی که داده شده است، امید است که پهنه‌ای باند خوبی در اختیار انجمن قرار بگیرد تا این چشم‌انداز به عمل بیوندد.

ایشان در خاتمه مذکور شدند که هنوز جای فعالیت‌های زیادی وجود دارد که امیدواریم شورای اجرایی جدید به آن‌ها دست یابد.

گزارش انتخابات

بیست و ششمین شورای اجرایی انجمن

مطابق اساسنامه انجمن ریاضی ایران، مجمع عمومی انجمن در جهت برگزاری انتخابات بیست و ششمین دوره شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران در تاریخ ۲۰/۶/۸۴ کمیته انتخابات این دوره را مشکل از خانم لیلی حاتم‌زاده اصفهانی و آفیان علی رجالي، عباس سالمي‌باريزی، عبدالعزيز عبدالهی و سیدمنصور واعظپور انتخاب نمود.

کمیته انتخابات در اولین جلسه خود که از تاریخ ۱۹/۸/۸۴ برگزار گردید، دکتر سیدمنصور واعظپور را به عنوان مسؤول سرکار خانم لیلی حاتم‌زاده اصفهانی را به عنوان دبیر کمیته انتخابات نمود و انجام مراحل انتخابات را بر طبق آئین‌نامه انتخابات با جدول زمانی پیش‌بینی شده آغاز کرد. در تاریخ ۲۰/۹/۸۴ فرم‌های مربوط به معرفی نامزدهای عضویت در شورای اجرایی انجمن به همراه دستورالعملی که در گزارش شماره ۲۵ (آذر ۸۴) درج شده بود برای اعضای پوسته ارسال نمود.

این کمیته در دومین جلسه خود که در تاریخ ۲۸/۱۰/۸۴ برگزار گردید به استخراج نتایج مربوط به معرفی نامزدها پرداخت و تعداد ۱۸ نفر را که دست‌کم توسط ۱۰ نفر معرفی شده بودند مشخص کرد و مقرر گردید از این نامزدان درخواست شود که در صورت موافقت با نامزدی خود برای عضویت در شورای اجرایی مراتب را کتابتاً تاریخ ۳۰/۱۱/۸۴ به دفتر انجمن ریاضی اعلام نمایند.

متاسفانه از این افراد تنها ۱۲ نفر موافقت خود را اعلام نمودند، لذا این کمیته به ترتیب آرای کسب شده در معرفی نامزدها، موافقت ۴ نفر دیگر را جهت نامزدی جلب نموده و درنهایت پس از اعلام موافقت ۶ نامزد، از آنان درخواست گردید تا مطابق دستورالعملی که کمیته با توجه به آئین‌نامه انتخابات مشخص کرده بود به معرفی خود و برنامه‌های پیشنهادی پردازند. معرفی نامه‌های ارسالی نامزدان پس از آماده شدن با تأیید آن‌ها، به همراه برگ رأی در ادبیه شست ماه برای اعضای پوسته ارسال و از آنان درخواست گردید نام حداکثر ۸ نفر را از میان نامزدهای عضویت در شورای

IMU را به عهده خواهد گرفت. برای دوره فعلی، این کمیته فعال شد که یکی از اعضای این کمیته آقای دکتر سید عبدالله محمودیان رئیس انجمن ریاضی ایران بود که به دلیل عدم حمایت مالی از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین دانشگاه صنعتی شریف (به دلیل داشتن مأموریت تحت عنوان فرست مطالعاتی) نتوانستند در جلسه مجمع عمومی حضور داشته باشند. به پیشنهاد رئیس IMU و موافقت مجمع عمومی، اینجانب جایگزین ایشان گردیدم. لازم به ذکر است که از قاره آسیا، جمهوری اسلامی ایران تنها عضو کمیته بود و یازده عضو دیگر از قاره‌های اروپا، آمریکا و کشور آفریقای جنوبی بودند.

با توجه به جلسه‌ای که این کمیته در جنب مجمع عمومی IMU در سانتیاگو برگزار کرد اسامی نامزدها را جهت رأی‌گیری در جلسه مجمع عمومی نهایی کرد.

کمیته اجرایی IMU چندین زیر کمیته در جهت اجرايی کردن کنگره بین‌المللی ریاضی دانان جهان (ICM) دارد که عبارتند از:

- Committee on Electronic Information and Communication (CEIC)
- Program Committee
- Fields Medal Committee
- Rolf Nevanlinna Prize Committee
- Carl Friedrich Gauss Prize Committee
- Emmy Noether Lecture Committee
- Travel Grant Committee

پانزدهمین مجمع عمومی اتحادیه ریاضی دانان جهان (IMU) در روزهای یکشنبه و دوشنبه ۲۹ و ۳۰ مرداد ۱۳۸۵ مصادف با ۱۹ و ۲۰ اوت سال ۲۰۰۶ در شهر سانتیاگو اسپانیا در محل هتل Puertadel Camino برگزار گردید.

در روز اول، ابتدا رئیس انجمن ریاضی اسپانیا به شرکت‌کنندگان خوش‌آمدگویی گفت و سپس پروفسور Ball رئیس IMU، گزارشی از فعالیت‌های صورت گرفته در طول چهار سال گذشته را ارائه داد و با اشاره به بعضی از کمیته‌های مرتبط با IMU، اعلام نمود که در قسمت‌های بعدی رئیس هر کدام از این کمیته‌ها، گزارشی از عملکرد این کمیته‌ها را ارائه خواهد داد. از جمله این کمیته‌ها:

Credential Committee

Finance and Dues Committee

شاخصه‌های مختلف مخصوص و کاربردی.

۹ - تعداد جوایز معنی‌برین‌المللی در زمینه ریاضیات که به ریاضی دانان آن کشور تعلق گرفته است.
موارد مهمی که اتحادیه راجع به آن‌ها تصمیم‌گیری می‌نماید به شرح زیر می‌باشند:

- ۱ - ارتقاء کشورهای عضو به گروه بالاتر.
- ۲ - تنزل کشورهای عضو به گروه پایین‌تر.
- ۳ - پذیرش اعضای جدید در IMU.

۴ - انتخاب بهترین ریاضی دانان جهان هر چهار سال یکبار و اهدای جایزه مدال فیلدز (Fields Medal) قبل از جلسه افتتاحیه کنگره ریاضی دانان جهان.

۵ - انتخاب برنده جایزه Rolf Nevanlinna و اهداء جایزه در جلسه افتتاحیه ICM.

۶ - اهداء جایزه Carl-Friedrich ICM و اهداء جایزه در جلسه افتتاحیه.

۷ - بررسی تقاضاهای رسیده در مورد محل برگزاری کنگره بین‌المللی ریاضی دانان جهان (هر چهار سال یکبار).

۸ - میزان کمک مالی کشورهای در حال توسعه جهت شرکت ریاضی دانان این کشورها در کنگره بین‌المللی ریاضی دانان و فعالیت‌های تحقیقاتی مرتبط با IMU.

اتحادیه ریاضی دانان جهان در راستای اجرای بندهای بالا، چندین کمیته تخصصی دارد که اعضای این کمیته‌ها از طریق برگزاری مجمع عمومی و رأی‌گیری توسط اعضاء مجمع برای یک دوره چهار ساله انتخاب می‌شوند کمیته‌های مهم وابسته به IMU به شرح زیر می‌باشد:

- 1) Executive Committee (EC)
- 2) Commission on Development and Exchange (CDE)
- 3) International Commission on the History of Mathematics (ICHM)
- 4) International Commission on Mathematical Instruction (ICMI)

بر اساس تصمیم گرفته شده در چهاردهمین مجمع عمومی IMU در سال ۲۰۰۲، کمیته‌ای تحت عنوان Nominations Committee کار مربوط به نهایی کردن فهرست نامزدهای کمیته‌های مختلف

داد و در ادامه پروفسور Nogon Alon رئیس کمیته برگزارکننده ICM2006، گزارشی در مورد این کنگره، نحوه تعیین سخنرانان مدعو یک ساعته و تعداد آنها، نحوه تعیین سخنرانان مدعو ۴۵ دقیقه‌ای و تعداد آنها، تعیین سخنرانان بیست دقیقه‌ای در زمینه‌های تخصصی علوم ریاضیات و کامپیوتر و همچنین نحوه انتخاب پوسترها را ارائه کرد. بعد از صرف نهار در جلسه بعدازظهر، ابتدا رأی گیری مربوط به تعیین اعضای کمیته‌های مختلف IMU، به اطلاع اعضای مجمع عمومی رسید. همچنین پروفسور Lovasz رئیس انجمن ریاضی مجارستان به عنوان رئیس جدید IMU و پروفسور Groetschel از آلمان به عنوان دبیر IMU در دوره ۲۰۱۰-۲۰۰۷ انتخاب گردیدند و پروفسور Mazhiming Procesi از کشور IMU چین و پروفسور CDE از کشور ایتالیا به عنوان دو قائم مقام انتخاب شدند و همچنین رئیس کمیته CDE از کشور هندوستان و رئیس کمیته ICMI از کشور فرانسه انتخاب گردیدند.

در ادامه جلسه، قطعنامه پیشنهادی که توسط کمیته مربوطه تنظیم شده بود در اختیار اعضای مجمع عمومی قرار گرفت این قطعنامه که دارای یازده بند بود پس از بحث و بررسی بندهای آن به طور جداگانه و با کمی تغییر و اصلاح به تصویب کلیه اعضای مجمع عمومی رسید از جمله موارد مصوب تأکید بر ادامه پروژه مربوط به کتابخانه دیجیتال ریاضیات است که از سال ۲۰۰۵ توسط کمیته CEIC شروع شده است. همچنین از موارد دیگر این قطعنامه، تأکید بر تبادل همکاری بین ریاضی دانان کشورهای دنیا و حضور ریاضی دانان در کنفرانس‌ها و فعالیت‌های تحقیقاتی مرتبط در کشورهای مختلف بود. در ادامه جلسه، تقاضای کشورهای کانادا و هندوستان جهت برگزاری کنگره بعدی ریاضی دانان جهان در سال ۲۰۱۰ مطرح شد که با توجه به تعداد زیاد ریاضی دانان هندوستان نسبت به کانادا و داشتن هزینه‌های کمتر در این کشور جهت برگزاری کنگره، با میزبانی کشور هند از تاریخ ۱۷ لغایت ۲۹ اوت موافقت گردید و همچنین مقرر شد که شانزدهمین جلسه مجمع عمومی IMU در شهر بنگلور در تاریخ ۱۶ و ۱۷ اوت ۲۰۱۰ برگزار گردد.

سپس نماینده کشور هندوستان، ضمن تشکر از اعضای مجمع عمومی IMU جهت موافقت با میزبانی کشورش، گزارش مختصراً از روند فعالیت ریاضیات در کشور متبعش ارائه داد و به صورت رسمی از کلیه اعضای جهت شرکت در کنگره بعدی دعوت به عمل آورد.

آخرین بحث جلسه مجمع عمومی بررسی تقاضای ارتقاء دو کشور پرتغال و جمهوری چک به ترتیب از گروه‌های ۱ و ۳ به گروه‌های ۲ و ۴ بود که با توجه به اطلاعات داده شده به اعضای مجمع، با هر دو تقاضاً موافقت شد.

همچنین مقرر شد که در صورت عدم پرداخت حق عضویت کشورهای کوبا، نیجریه، فیلیپین و تونس تا پایان ۲۰۰۶، از IMU اخراج کردند و کشورهای قراقستان و پرواز دادن حق رأی محروم گردند. همچنین با عضویت کشورهای پاکستان و اندونزی به عنوان اعضای جدید IMU موافقت گردید.

Resolutions Committee

Tellers Committee

بودند در ادامه پروفسور Herbert Clemens رئیس کمیته گزارشی از فعالیت این کمیته را ارائه نمود و مجدداً پروفسور Ball، گزارشی از کمیته ICHM ارائه نمود.

در ادامه پروفسور Fagni Piene گزارشی از روند شکل گیری نتایج IMU-Net ارائه داد. پس از یک استراحت کوتاه نیم ساعته پروفسور Borwein رئیس کمیته CEIC گزارشی از این کمیته ارائه کرد و سپس پروفسور Hyman Bass رئیس کمیته ICMI گزارشی از این کمیته ارائه کرد. در ادامه، پروفسور Griffiths، دبیر IMU، گزارشی از بودجه سال ۲۰۰۵-۲۰۰۶ IMU را ارائه داد و بودجه پیشنهادی سال ۲۰۱۰-۲۰۰۷ را به اطلاع اعضای مجمع عمومی رساند و پیشنهادهای کمیته اجرایی جهت افزایش حق عضویت اعضای IMU را در دوره بعدی اعلام کرد. طبق روال قبلی، میران حق عضویت کشورهای عضو بر حسب گروه‌های پنج‌گانه به شرح زیر بود:

حق عضویت گروه‌ها بر حسب فرانک سوئیس:
I(۱/۳۲۰/۰۰۰), II(۲/۶۴۰/۰۰۰), III(۵/۲۸۰/۰۰۰)
IV(۹/۲۴۰/۰۰۰), V(۱۳/۲۰۰/۰۰۰)

که پیشنهاد کمیته اجرایی، به شکل زیر خواهد بود:

I(۱/۳۲۰/۰۰۰), II(۲/۶۴۰/۰۰۰), III(۵/۲۸۰/۰۰۰)
IV(۱۰/۵۸۰/۰۰۰), V(۱۵/۸۴۰/۰۰۰)

که این پیشنهاد به رأی گذاشته شد و با اکثریت آراء به تصویب رسید همچنین با رأی اکثریت حاضرین، مقرر شد که میران حق عضویت در هر سال، نسبت به سال قبل پنج درصد افزایش یابد. در جلسه بعدازظهر چند پیشنهاد دبیر کمیته اجرایی توسط رئیس IMU مطرح گردید که همگی آنها به تصویب اعضای مجمع عمومی رسید. از جمله این پیشنهادات، افزایش یک عضو دیگر به کمیته اجرایی IMU و اضافه کردن عضویت جدیدی در IMU تحت عنوان «عضو واپسی» بود. بعضی از کشورها می‌توانند تقاضای عضویت در IMU را به عنوان عضو واپسی داشته باشند که در صورت موافقت به مدت چهار سال عضو واپسی خواهد بود و یک نماینده از این کشور می‌تواند در مجمع عمومی بدون حق رأی حضور داشته باشد و از پرداخت حق عضویت معاف خواهد بود.

در ادامه جلسه، لیست اسامی نامزدان عضویت در کمیته‌های Nominating Committee ICHM، CDE، EC و که توسط ICMI به انتخاب نهایی شده بود در اختیار تمامی اعضای مجمع عمومی قرار گرفت تا در روز دوم مجمع، بتوانند با اطلاع کافی، در رأی گیری شرکت کنند و نهایتاً جلسه در ساعت ۶/۳۰ بعدازظهر به اتمام رسید.

صبح روز دوم جلسه مجمع عمومی در ساعت ۹ صبح شروع شد و در ابتدای جلسه، برگه‌های رأی گیری بین اعضای مجمع توزیع شد و اینجانب که به عنوان یکی از دو نماینده جمهوری اسلامی ایران حضور داشتم ۲ برگ رأی در اختیار قرار گرفت و با توجه به شناختی که از نامزدها پیدا کرده بودم اسامی پیشنهادی را در برگ‌های رأی نوشتم.

سپس پروفسور Roger Elliott گزارشی از کمیته ICSU ارائه

یک جدول سودوکو

جدول زیر را به گونه‌ای تکمیل کنید که هر سطر، هر ستون و هر یک از ۹ مربع ۳ در ۳، شامل همه ارقام ۱ تا ۹ شود.

	5	2	6					
2	8				5	7		
	3	1	5		2			
7			3				5	
	2	9	8	7	4			
8			4				9	
	8	2	6		4			
4			3				8	
	3	8	9					

★ ★ ★

آگهی

گروه ریاضی دانشگاه الزهراء جهت تکمیل کادر هیأت علمی خود فارغ‌التحصیلان دوره دکترای آمار و علوم کامپیوتر را دعوت به همکاری می‌نماید.

تذکرات:

- برای رشته آمار اولویت با فارغ‌التحصیلان گرایش احتمال می‌باشد.
  - فارغ‌التحصیلان جهت گذراندن طرح سربازی نیز می‌توانند مراجعه نمایند.
  - دانشجویانی که در مرحله دفاع از پایان نامه هستند نیز می‌توانند درخواست نمایند.
- نشانی: ونک - ده ونک، دانشگاه الزهراء(س)،
گروه ریاضی.
تلفن: ۸۸۰۴۸۹۳۱

صدیقه شمس
مدیر گروه ریاضی دانشگاه الزهراء

در پایان رئیس جدید IMU نیز ضمن تشکر از اعضای مجمع اظهار امیدواری کرد که بتواند در دوره جدید، علاوه بر توسعه فعالیت‌های IMU، نسبت به افزایش میزان حمایت‌های مالی از کشورهای در حال توسعه، اقدامات مؤثری را انجام دهد. لازم به تذکر است که اینجانب طی ملاقات‌های حضوری که با پروفسور Ball رئیس فعلی IMU و پروفسور Lovasz رئیس جدید IMU، پروفسور Palis رئیس قبلی IMU و دبیر جدید IMU و پروفسور Groetschel داشتم، موافقت نمودند که تقاضای جمهوری اسلامی ایران جهت ارتقاء از گروه ۲ به گروه ۳ را به چهار سال دیگر موقول نکنند و به محض دریافت مدارک موردنظر به دبیرخانه IMU به صورت الکترونیکی از اعضای IMU، نظرات را دریافت خواهند کرد که در صورت آوردن رأی موافق از سال ۲۰۰۷ ایران به گروه ۳ ارتقاء پیدا خواهد کرد. نکته حائز اهمیت این‌که طی رایزنی که با نمایندگان بسیاری از کشورها از جمله کشورهای صاحب نفوذ مانند روسیه، آلمان و برزیل داشتم اعلام کردند که آن‌ها با پیشنهاد ارتقاء ایران موافق خواهند بود و مطمئن هستم در صورت ارسال تقاضای ایران، به گروه ۳ ارتقاء پیدا خواهیم کرد. لازم به ذکر است که میزان آرای هر کشور، بستگی به گروه‌بندی آن کشور دارد. به عنوان مثال کشور ایران در گروه ۲ قرار دارد و لذا دارای دو نماینده و ۲ رأی می‌باشد. کشور روسیه در گروه پنجم قرار دارد و لذا ۵ نماینده در مجمع عمومی و نهایتاً دارای ۵ رأی می‌باشد. اسامی کشورهای عضو گروه‌های ۳ و ۴ و ۵ به شرح زیر می‌باشند:

اعضای گروه ۳: استرالیا، بلژیک، مجارستان و لهستان.

اعضای گروه ۴: برزیل، هندوستان، هلند، اسپانیا، سوئیس و سوئیس.

اعضای گروه ۵: کانادا، چین، فرانسه، آلمان، اسرائیل، ایتالیا، ژاپن، روسیه، انگلستان و آمریکا.

علی ایرانمنش، پروفسور بال (رئیس فعلی IMU)

اینجانب پس از اتمام پانزدهمین جلسه مجمع عمومی IMU همراه سایر شرکت‌کنندگان به شهر مادرید جهت شرکت در کنگره بین‌المللی ریاضی دانان جهان ICM 2006 عزیزمیت نمودم که این کنگره از تاریخ ۲۳ لغایت ۳۰ اوت با حضور نزدیک به چهار هزار نفر از ریاضی دانان دنیا برگزار گردید.

علی ایرانمنش
دانشگاه تربیت مدرس

هزینه برگشتی (جایزه دکتر غلامحسین مصاحب)	۱۲۵/۰۰۰
سود سپرده نزد بانک مسکن	۵۰/۰۰۰/۰۰۰
سود سپرده‌های نزد بانک تجارت	۷۷/۹۱۸/۴۰۰
نامشخص	۵/۰۰۰/۰۰۰

جمع درآمدها و مانده از سال قبل ۶۴۴/۳۵۴/۷۰۹

هزینه‌ها

حقوق، عیدی و امام کارمندان	۶۷/۲۶۰/۰۰۰
مسابقه ریاضی دانشجویی کشور	۸۸/۱۸۴/۰۰۰
چاپ انتشارات و پیرایش	۴۵/۱۸۰/۰۰۰
انتقال به سپرده‌های بانک تجارت و افتتاح حساب جوایز	۱۰۶/۱۰۰/۰۰۰
ساختمان جدید (LAN)، دزدگیر، اسباب‌کشی، درب توری، کولر، ...	۱۸/۱۱۲/۰۰۰
کمک به کنفرانس‌ها، سمینارها، همایش‌ها	۷۲/۲۱۶/۰۰۰
هزینه‌های عمومی	۲۸/۲۶۰/۰۰۰

جمع هزینه‌ها ۳۶۰/۸۱۲/۰۰۰

مانده نهایی ۲۸۳/۵۴۲/۷۰۹

- توضیح مربوط به حساب جاری ۲۹۶۲۵۲۸۲۴ بانک تجارت:
- جمع مبلغ طلب وام از کارمندان در حال حاضر ۴/۵۰۰/۰۰۰ ریال است که با کسر از حقوق ماهیانه آنان و به صورت اقساط مستهلك خواهد شد.

سپرده‌ها و سایر حساب‌ها:

۱۰ فقره سپرده ثابت: ملت (۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰) رسیده و مسکن	۱/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت بانک ملت	۲/۹۱۲/۸۵۹
پس انداز کوتاه‌مدت بانک مسکن	۳۸/۲۸۴/۹۷۲

حساب ارزی بانک تجارت ۱۶۵۳ دلار

جوایز:

پس انداز کوتاه‌مدت جایزه دکتر مهدی بهزاد بانک تجارت	۱۵/۳۰۹/۰۱۹
سپرده ثابت جایزه دکتر مهدی بهزاد بانک تجارت	۱۴۰/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه دکتر عباس ریاضی کرمانی بانک پارسیان ۲۷/۹۹۷/۱۰۷ ریال	
سپرده ثابت جایزه دکتر عباس ریاضی کرمانی بانک پارسیان	۲۰/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه دکتر تقی فاطمی بانک تجارت	۱۰/۰۰۸۵
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه استاد ابوالقاسم قربانی بانک تجارت	۱۲/۵۲۸/۶۰۵
سپرده ثابت جایزه استاد ابوالقاسم قربانی بانک تجارت	۲۰/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه دکتر غلامحسین مصاحب بانک تجارت	۱۱/۵۸۵/۵۳۷ ریال
سپرده ثابت جایزه دکتر غلامحسین مصاحب بانک تجارت	۸۵/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه دکتر منوچهر وصال بانک ملت	۱۲/۱۲۵
سپرده ثابت جایزه دکتر منوچهر وصال بانک ملت	۲۳/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه پرونفسور محسن هشتگردی بانک تجارت ۱۰۹/۱۹۰/۶ ریال	

حسین سیفلو

بازرس انجمن ریاضی ایران خزانه‌دار انجمن ریاضی ایران

تهیه کننده: منصور شکوهی

گزارش مالی انجمن ریاضی ایران
از ۱۳۸۴/۶/۱۲۸۴ الی ۱۳۸۵/۶/۱

این گزارش در دوازدهم شهریور ۱۳۸۵ در مجمع عمومی انجمن ریاضی ایران که همزمان با سی و هفتمین کنفرانس ریاضی در دانشگاه تربیت معلم آذربایجان تشکیل شد به تصویب اعضای حاضر رسید.

حساب جاری ۱۰۱ بانک ملت:

درآمدها

موجودی در ۱۳۸۴/۶/۱۲۸۴ (مانده سال قبل)	۲۸/۷۰۸/۳۹۸
حق عضویت اعضای حقیقی و مشترکین	۲۷/۳۶۰/۰۰۰
حق عضویت اعضای حقوقی	۲۴/۰۰۰/۰۰۰
سود سپرده‌های نزد بانک ملت	۱۰۵/۸۶۶/۹۵۶
جمع درآمدها و مانده از سال قبل	۱۸۵/۹۳۵/۳۵۴

هزینه‌ها

حقوق، عیدی و امام کارمندان	۱۰۱/۸۳۹/۱۰۰
مسابقه ریاضی دانشجویی کشور	۴۴۰/۰۰۰
هزینه‌های عمومی	۴/۰۱۳/۰۰۰

جمع هزینه‌ها ۱۰۶/۲۹۲/۱۰۰	۱۰۶/۲۹۲/۱۰۰
مانده نهایی ۷۹/۶۴۳/۲۵۴	۷۹/۶۴۳/۲۵۴

حساب جاری ۴۳۶۵۵۶ بانک سپه:

درآمدها

موجودی در ۱۳۸۴/۶/۱۲۸۴ (مانده سال قبل)	۱۸/۱۰۴/۹۷۵
سود سپرده نزد بانک سپه	۸/۷۴۹/۹۹۲

جمع درآمدها و مانده از سال قبل ۲۶/۸۵۴/۹۶۷

هزینه‌ها

جمع هزینه‌ها ۲۶/۸۵۴/۹۶۷	۲۶/۸۵۴/۹۶۷
مانده نهایی	

حساب جاری ۲۹۶۲۵۲۸۲۴ بانک تجارت:

درآمدها

موجودی در ۱۳۸۴/۶/۱۲۸۴ (مانده سال قبل)	۶۳/۴۹۸/۳۰۹
حق عضویت اعضای حقیقی و مشترکین	۷۵/۸۱۳/۰۰۰
حق عضویت اعضای حقوقی	۴۸/۰۰۰/۰۰۰
کمک وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۱۶۱/۰۰۰/۰۰۰
کمک شورای اسلامی شهر تهران	۱۰/۰۰۰/۰۰۰
مسابقه ریاضی دانشجویی کشور	۱۵۲/۰۰۰/۰۰۰

بعد از اتمام دبیرستان در رشته ریاضی دانشگاه تسلالونیکی Thessaloniki پذیرفته شدم. دو سال اول از دوره چهار ساله را در آن جا گذراندم. در ۱۹ سالگی اولین کتاب ریاضی ام را به زبان یونانی تحت عنوان «ریاضیات نوین» به چاپ رساندم. این کتاب در مورد نظریه گروه‌ها، نظریه حلقه‌ها، چندجمله‌ای‌ها خواص اعداد حقیقی، و نیز بعضی نامساوی‌های ایداعی خودم بود. در همان سال خواندن ریاضیات عالی را بدون معلم آغاز کردم. در دو سال اول دانشگاه چند درس از سال‌های سوم و چهارم را گذراندم و از تیپولوژی، فرم‌های دیفرانسیلی، مبانی ریاضیات و آنالیز ریاضی را در دانشگاه جورج واشنگتن به مطالعه پرداختم. دو سال ماهی را در دانشگاه کارشناسی باقی مانده بود که گروه ریاضی، برای جلوگیری از اتفاق وقتم، مرا برای دوره تحصیلات تكمیلی پذیرفت. این امر رضایت درونی ام را در پی داشت، زیرا می‌توانستم به طور کامل ذهنم را روی ریاضیات مورد علاقه‌ام متوجه کنم. تحصیلات تكمیلی ام را در دانشگاه کالیفرنیای برکلی ادامه دادم و در ژوئن ۱۹۷۶ به اخذ مدرک دکتری در رشته آنالیز سراسری (Global Analysis) یا آنالیز روی چندگونه‌ها (Analysis on Manifolds) از آن دانشگاه موفق گشتم. استاد راهنماییم پروفسور اسمیل (Stephen Smale) – یکی از برنده‌گان مدال فیلدز – و استاد مشاورم پروفسور چرن (S.S. Chern) – یک هندسه‌دان بزرگ – بودند. بدین‌گونه بود که دکترا می‌راستیم پس از پایان دبیرستان و بدون دریافت مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد، دریافت کردم. ضمناً بعضی از پدربرگهای ریاضی من عبارتند از لاگرانژ، اویلر، ژاکوب برنویلی، و لایبنتیز.

در همان دوران، برادرانم جورج و جان نیز در دانشگاه کالیفرنیای برکلی مشغول به تحصیل بودند. آن‌ها در ۱۹۷۷ دکتراشان را به ترتیب در تیپولوژی دیفرانسیل تحت راهنمایی پروفسور اسمیل S. Smale و معادلات دیفرانسیل جزئی تحت راهنمایی پروفسور پرتر M. Protter دریافت کردند.

- کمی راجع به اساتیدی که در کلاس‌ها یا سمینارهای آن‌ها شرکت کردید، صحبت کنید. آیا ریاضی‌دانانی وجود داشتند که قهرمان شما باشند؟

در برکلی، در درس‌های تحصیلات تكمیلی و سخنرانی‌های ریاضیدانانی همچون H. Helson, M. Hirsch, T. Kato, M. Rieffel, S. Smale, S.S. Chern, M. Freedman, G. Hile, J. Kelley, M. Loeve, C. Moore، و D.J. Struik، از شرکت کردم. همه آن‌ها در حوزه کاری خودشان سرآمد بودند. در کلاس‌های آن‌ها سوالات زیادی مطرح و بر روی جواب‌ها بحث می‌شد. قهرمانان من در برکلی عبارت بودند از فریدمن و اسمیل. آن‌ها برای من ریاضی‌دانانی بزرگ و الهام‌بخش بودند. اما باید از عده‌ای دیگر از جمله D.H. Hyers, R. Bott, G.G. Birkhoff، و S.M. Ulam به عنوان قهرمانان دیگر نام ببرم.

- لطفاً گوشایی از افتخارات خود را شرح دهید.

صاحبہ با پروفسور تمیستکلوس م. راسیاس

(Themistocles M. Rassias)

محمد صالحیان*

شالوده مصاحبہ زیر در ملاقات سردبیر خبرنامه با پروفسور راسیاس در سال ۲۰۰۵ در شهر آتن ریخته شد و در تابستان امسال و از طریق پست الکترونیکی تکمیل گردید.

تمیستکلوس م. راسیاس

- لطفاً درباره خودتان و تحصیلات اولیه‌تان بگویید. چه طور به ریاضیات علاقه‌مند شدید و نیز کی و کجا مدرک دکتراش را اخذ کردید؟

در سال ۱۹۵۱ در دهکده پلانا (Pellana)، ۲۵ کیلومتری اسپارت، واقع در جنوب یونان به دنیا آمد. دبستان را در پلانا به اتمام رساندم، جایی که دو معلم بسیار خوب داشتم. به یاد می‌آورم که علاقه خاصی به خواص اعداد داشتم و در عین حال به رسم و مطالعه اشکال هندسی نیز می‌پرداختم.

دوازده ساله بودم که پیش‌نویس کتابی را تهیه کردم که شامل ۲۰۰ تمرین (عملی) در حساب و هندسه اقلیدسی بود. دوران دبیرستان را طی ۵ سال در دهکده کاستریون (Kastorion) (به فاصله ۶ کیلومتری پلانا) گذراندم. خوش اقبالی من این بود که در دوران دبستان و دبیرستان و خود را معلم ریاضی آن دوران را فراموش نخواهم کرد: Stavros Katramathos، Elias Karakitsios، Christos Giannikos، Melas، و Stavros Karatmathos.

من همچون قدیس بودند. در دبیرستان موضوعات مختلفی را مورد مطالعه قرار دادم، ولی عشقم به ریاضی از مقوله‌ای دیگر بود. با دانش‌آموزان به حل مسائل ریاضی می‌پرداختم و گاهی اوقات سوالات جدیدی را که خود ابداع می‌کدم با معلم ریاضی در میان می‌گذاشتم.

را در نظر بگیریم، چه موقع جواب‌های نامساوی به جواب‌های معادله «نریدیک» است. در ۱۹۴۱ هایز مسأله را در مورد تفاضل کوشی در حالت هم‌ریختی‌های روی فضاهای باناخ اثبات کرد. در ۱۹۷۸، اینجانب در مقاله‌ام On the stability of the linear mapping in Banach spaces, Proc. Amer. Math. Soc. 72 (1978), 297-300

مفهوم تفاضل کوشی نامتناهی را معرفی کرده و قضیه هایز را در چارچوبی کلی‌تر تعمیم دادم. این قضیه مبنای شاخه‌ای از ریاضیات تحت عنوان «پدیده پایداری» و موسوم به «پایداری هایز - الام - راسیاس» گردید. در طی دو دهه اخیر، چندین تحقیق در مورد این پدیده در مورد معادلات تابعی یا نگاشتهای گوناگون به وسیله ریاضی‌دانان در سرتاسر جهان صورت گرفته است. باید بگویم که نسبت به هایز و الام احساس دین می‌کنم، چرا که آن‌ها مشوق من در شروع راهم در ۱۹۷۷ بودند.

مسأله الکساندرروف - راسیاس به دنبال یافتن شرایطی است که تحت آن یک نگاشت f از یک فضای متریک به فضایی متریک که یک (یا احیاناً دو) فاصله را حفظ می‌کند (یعنی به ازای یک ثابت c و هر x, y , $d(f(x), f(y)) = c \cdot d(x, y)$) باشد. البته این مسأله برای فضاهای اقلیدسی و طولپا (isometry) باشد. البته این مسأله برای فضاهای ناقلیدسی نیز قابل طرح است و به علاوه، به دیگر مسائل جالب در حوزه‌های اپتیک هندسی و نظریه میدان کوانتموی نیز مربوط شده است.

• وقتی می‌خواهید روی یک مسأله ریاضی فکر کنید، چه می‌کنید؟

به یک مکان ساکت می‌روم و به‌طور عمیق و با تمرکز کامل ساعتها روی آن فکر می‌کنم.

• هر کس با مراجعه به MathSciNet می‌تواند ببیند که شما بیش از ۲۵۰ مقاله در مجلات معتبر چاپ کرده‌اید، ۶ کتاب تحقیقاتی نوشته‌اید و ویراستار ۲۴ جلد کتاب در موضوعات متفاوت در ریاضیات بوده‌اید که به آن‌ها بارها ارجاع داده شده است. چه احساسی نسبت به داشتن چنین سهم بالایی در تولید علم دارید؟

از ذکر این نکته ممنوعم. هر دو کار مانندگارم نوعی رضایت برای من به ارمغان آورد. با این حال در هر سطحی که باشید، باید آن را نقطه شروع کارهای بعدی قرار دهید. نکته اصلی این است که باید آن‌چه را دوست دارید انجام دهید و در من، این مطلب همیشه با احساس شوق وصفناپذیری همراه بوده است.

• شما عضو تحریریه یا همکار تحریریه چه تعداد مجله هستید و بهترین و بدترین خاطرات خود را به‌عنوان یک عضو تحریریه بیان کنید.

در حال حاضر با ۳۵ مجله همکاری می‌کنم. بهترین خاطرات من به‌عنوان یک عضو تحریریه به موقعی برمی‌گردد که نتایج جالبی را در مقالات دیده‌ام و نیز وقتی داوران بدون تأخیر و با ادلّه (ریاضی)

«عضویت» در دانشکده ریاضی مؤسسه تحقیقات پیشرفت‌هه پرینستون در سال‌های ۷۸ - ۷۷ و ۷۹ - ۷۸ که به دلیل خانوادگی آن را نپذیرفتم.

- «همکار تحقیقاتی» پروفسور Raoul Bott در گروه ریاضی دانشگاه هاروارد در ۱۹۸۰.

- «محقق مهمان» دعوت شده توسط پروفسور F. P. Peterson در گروه ریاضی MIT در ۱۹۸۰.

- «عضویت» در آکادمی Tiberina رم به‌عنوان Ordinario.

- بورس انجمن سلطنتی نجوم لندن ۱۹۹۱.

- «معلم سال» یونان در سال‌های تحصیلی ۸۶ - ۸۵ و ۸۷ - ۸۶.

- «عضو برجسته دانشکده» در سال‌های تحصیلی ۹۰ - ۸۹ و ۹۱ - ۹۰ و ۹۲ - ۹۱.

اما احساس می‌کنم که مهمترین جایزه‌ای که به من اهدا شد، حضور نام من در آنالیز ریاضی در اصطلاح «پایداری هایز - الام - راسیاس» (Hyers-Ulam-Rassias) و در هندسه در اصطلاح «مسأله الکساندرروف - راسیاس» (Aleksandrov-Rassias Problem) بود.

• مهمترین تأثیر شما بر ریاضیات چه بود؟ به کدامیک از مقالات خود بیشتر علاقه‌مندید؟ و چه تعداد همکار در مقالات خود داشته‌اید؟

برایم سخت است که تأثیراتم را بر ریاضیات شرح دهم. چنان که خود شما به‌خوبی واقعیت بعضی از نتایج ریاضی، برهان آن‌ها یا مفاهیم جدید یک ریاضی دان بعد از مدت‌ها شناخته می‌شود (و شاید هم هرگز شناخته نشود)، با این حال، در حال حاضر می‌توانم به مقالات تحقیقاتی‌ام در زمینه پایداری معادلات تابعی و مسأله الکساندرروف - راسیاس اشاره کنم.

از طرف دیگر، به‌عنوان یک معلم، حدود دو دهه پیش درس «تفکر ریاضی» را در کالج آتن پایه‌گذاری کدم. این درس را اساساً برای دانش آموزان دبیرستان و آماده‌سازی آن‌ها برای المپیادهای ریاضی ملی و بین‌المللی طراحی کدم. تدریس این درس در ابتدا و برای مدت سه سال به عهده من بود و بعدها دیگران به ارائه آن همت گماشتند.

احساس خوشبختی می‌کنم که حدود ۵ همکار پژوهشی داشته‌ام که جنابعالی و دکتر علیرضا امیرمعز جزء همکاران ایرانی من در ارائه مقالات پژوهشی بوده‌اید.

• همان‌طور که متذکر شدید نام شما در معادلات تابعی با "H-U-R Stability" و در هندسه فضاهای متریک با "A-R Problem" گره خورده است. لطفاً این اصطلاحات را با زبان غیر فنی برای علاقه‌مندان توضیح دهید.

الام در سال ۱۹۴۰ این سؤال را پرسید: «اگر به جای یک معادله تابعی مانند $f(x + y) = f(x) + f(y)$ یک نامساوی $\|f(x + y) - f(x) - f(y)\| < \epsilon$

به نظر من، مرز مشخصی بین ریاضیات محض و کاربردی وجود ندارد. در عصر حاضر یک کنش قوی درونی بین حوزه‌های مختلف ریاضی مشاهده می‌شود. این را در گنگره بین‌المللی ریاضی دانان (که در مادرید در تابستان امسال برگزار شد) و در کارهای هر چهار برنده مдал فیلدر مشاهده نمودم. ریاضیات دانش نظری و محاسباتی لازم را برای دانشمندان در دیگر شاخه‌ها برای حل مسائل آن‌ها در علم و فناوری فراهم می‌آورد.

- می‌دانم که شما دو فرزند دارید. آیا آن‌ها به ریاضیات علاقه‌مندند؟

تمیسکلوس و مایکل

هر دو فرزندم ریاضیات را دوست دارند. پسرم، مایکل، در ۱۶ - ۱۴ سالگی هنگامی که دانش‌آموز دبیرستان بود به دریافت چندین جایزه نائل شد: دو بار مдал طلای المپیاد ملی ریاضی یونان، مдал نقره ریاضی بالکان، مдал نقره المپیاد بین‌المللی ریاضی در زاپن و نیز دو جایزه اول در مسابقات ریاضی بین‌المللی جوزف ویلت (Jozef Wildt) در ۲۰۰۴ و ۲۰۰۵.

- تاریخ علم نشان از یک عصر شگفت‌انگیز در ریاضیات یونان باستان می‌دهد. چه احساسی در این مورد دارید؟

با جمله شما موافقم. در حقیقت ریاضیات در نقطه تقاطع جاده‌های دانش‌های گوناگون بود. ریاضیات و موسیقی دقیقاً در یک زمان در یونان متولد شدند.

- ریاضیات را در یونان کنونی چه طور می‌بینید؟

امروزه در یونان فعالیت‌های خوب تحقیقاتی مشاهده می‌شود و می‌توان دانشجویان باهوش و مستعدی در ریاضیات در دانشگاه‌های یونان یافت. وضعیت مثل زمانی که من در دبیرستان بودم، به خوبی پیش می‌رود. البته به علت امکانات کامپیوتری (ناظیر اینترنت) افراد ارتباط بهتر و سریع‌تری با همکارانشان برقرار می‌کنند و این کمک زیادی به آن‌ها می‌کند.

- از صحبت با شما لذت بردم؛ متشرم.

یک مقاله را پذیرفته و یا رد کرده‌اند. بدترین خاطراتم به مواردی مربوط است که در آن‌ها یا مقالات چیزی برای گفتن نداشته‌اند و یا داوران گزارش ناعادلانه‌ای که مبتنی بر هیچ ادله ریاضی نبوده است، ارائه داشتند.

- شما تدریس را ترجیح می‌دهید یا تحقیق را؟ اهداف شما در تدریس دوره کارشناسی و در راهنمایی پروره دانشجویان تحصیلات تکمیلی چه بوده است؟

هم تدریس و هم تحقیق را دوست دارم. وقتی قضیه جدیدی را اثبات می‌کنم یا مفهوم جدیدی را معرفی می‌نمایم، ذهنم شکوفا می‌شود. اما وقتی درس ریاضی می‌دهم، احساس خوشحالی می‌کنم. همیشه برای من جالب بوده است که سعی کنم دانش و تفکر ریاضی و نیز خلاقیت را با هم وحدت بخشم. وقتی در سطح کارشناسی تدریس می‌کنم، همیشه درس را با مثال‌ها و مثال‌های نقض شروع می‌کنم و پس از آن که دانشجویان ایده‌ها و انگیزه‌های اصلی را دریافتند، به معرفی مفاهیم مجرد می‌پردازم و آن‌جا است که جاده ریاضیات هموارتر، وسیع‌تر و مهیج‌تر به نظر می‌رسد. من بر تفکر ریاضی و خلاقیت پیشتر تأکید دارم تا بر حفظ کردن. به نظر من اصل طلایی همین است. رهیافت اصلی ام برای دانشجویان کارشناسی این است که به آن‌ها آموزش دهم چگونه فکر کنند، چگونه تحقیق کنند و به چه طریق از منابع کتابخانه‌ای استفاده نمایند تا اعتماد به نفس بیشتری یابند. خیلی مهم است که آن‌ها را تشویق نماییم تا در حوزه ناشناخته‌ها جلوتر روند و برای دستیابی به اندیشه‌های اصولی مبارزه کنند. البته وقتی آن‌ها اولین حکم ریاضی خود را اثبات می‌کنند و با وقتی مثالی ارائه می‌دهند، بسیار مهم است که به آن‌ها بیاموزانیم چگونه آن‌ها را درست بنویسند تا دیگران آن‌ها را بفهمند و ارزش بنهند.

- اکثر مردم ریاضیات را موضوع سختی برای مطالعه و کار تلقی می‌کنند. آیا واقعاً همین طور است؟

ریاضیات به عنوان یک علم، از مفاهیم مقدماتی تا مسائل و نظریه‌های پیچیده، در اغلب موارد به شیوه‌ای بد توسط معلمان آموزش داده می‌شود و این دلیل فقدان مبانی تفکر ریاضی نزد اکثر دانش‌آموختکان است. رهیافت به ریاضیات باید از میان طیف وسیعی از مثال‌ها صورت گیرد تا بعداً مفاهیم نظری به عنوان پیامدهای آن‌ها ظاهر شوند. ریاضیات موضوع سختی نیست، بلکه معلمان هستند که آن را سخت جلوه می‌دهند.

- چرا به ریاضیات عشق می‌ورزید؟

ریاضیات جوهره این جهان در گستردگری معنایش است به نظر من ریاضیات و نظم با هم خلق شده‌اند.

- آیا به فلسفه ریاضی علاقه‌مندید؟

بلی خیلی زیاد.

- به نظر شما چه رابطه‌ای بین ریاضیات محض و ریاضیات کاربردی وجود دارد؟

کیوشی ایتو (Kiyoshi Ito) به خاطر کارهای بزرگش در آنالیز تصادفی اعطای گردید.

در این بین تأثو که اصلانتاً چینی است و پرلمان روسی حکایات جالبی دارند. پدر تأثو نقل می کند که پرسش در سن دو سالگی به یکی از نزدیکان پنج ساله خود شمارش اعداد و حروف را آموخته است و وقتی از او می پرسد که کجا آن ها را فرا گرفته است در پاسخ می گوید: از یک برنامه آموخته در تلویزیون! مادرش نیز می گوید که تأثو همیشه عاشق ریاضیات بود و همواره به مسائل مختلف علمی فکر می کرد. تأثو در نه سالگی به دانشگاه می رود و به عنوان جوان ترین شرکت کننده المپیادهای بین المللی ریاضیات و نیز جوان ترین برنده مدال های طلای این مسابقات قلمداد می شود. تأثو در ۲۰ سالگی به اخذ درجه دکتری نائل می شود و در ۲۴ سالگی به کرسی استادی دانشگاه کالیفرنیا در لس آنجلس دست می یابد.

از سوی دیگر، گرچه عکس العمل هر چهار ریاضی دانی که موفق به دریافت مدال فیلدز شده اند قابل تأمل است، با این حال امتناع پرلمان از دریافت جایزه و پاسخی که به سر جان بال (Sir John Ball)، رئیس IMU، ابراز داشته است غیبت او را در دریافت جایزه از دست پادشاه اسپانیا بیشتر مورد توجه قرار می دهد. بال سه راه را پیش پای پرلمان می گذارد: این که بپذیرد و برای دریافت جایزه بباید، بپذیرد و به کنگره نیاید ولی جایزه برای او ارسال شود، و دست آخر این که جایزه را نپذیرد. و پرلمان در کمال حیرت گزینه سوم را انتخاب می کند! استدلال او برای این انتخاب این بوده است که اثبات او برای حدس پوانکاره با دریافت جایزه قوام نخواهد یافت و برای تضمین صحت استدلال خود نیازی به پذیرش این جایزه ندارد.

این اتفاق مجددًا این حقیقت زیبا را در ذهن تداعی می کند که ریاضی دانان در بین دانشمندان، منحصر به فرد هستند و هر ریاضیدانی به گونه ای منحصر به فرد منحصر به فرد است.

* دانشگاه فردوسی مشهد

مدال فیلدز

مجید میرزا وزیری *

مدال فیلدز جایزه ای است که به حداکثر چهار ریاضی دان زیر ۴۰ سال در هر کنگره بین المللی مجمع بین المللی ریاضی دانان (IMU)، که هر چهار سال یک بار برگزار می شود، اهدا می گردد. این مدال اولین بار در سال ۱۹۳۶ به دستور جان چارلز فیلدز (John Charles Fields) ریاضی دان کانادایی، اهدا شد و از سال ۱۹۵۰ به طور منظم اعطای می گردد. هدف از اعطای این مدال، شناسایی و حمایت از ریاضی دانان جوانی است که سهم عظیمی در توسعه ریاضیات داشته اند. این مدال را می توان قله افتخار ای دانست که یک ریاضی دان می تواند احراز کند. به همراه این مدال جایزه ای مالی که (در سال ۲۰۰۶) چیزی معادل پانزده هزار دلار کانادا (ده هزار و پانصد و پنجاه یورو) می باشد اهدا می گردد. مدال فیلدز را اغلب به عنوان جایزه نوبل ریاضی توصیف می کنند تا تأکیدی بر اعتبار آن باشد. این مقایسه چندان دقیق نیست چرا که مدال فیلدز هر چهار سال یک بار و آن هم به ریاضیدانان زیر چهل سال تعلق می گیرد؛ یعنی ریاضی دانی که چهل مین سالگرد تولدش تا اول ژانویه سالی که مدال به وی تعلق می گیرد اتفاق نیفتاده باشد. همچنین این جایزه در برابر جایزه ای بالغ بر یک و سه دهم میلیون دلار آمریکا که به یک برنده جایزه نوبل تعلق می گیرد قابل مقایسه نیست.

برندگان مدال فیلدز امسال آندری اکنکوف (Andrei Okounkov) از روسیه (به دلیل ایجاد ارتباطهای ژرف بین احتمالات، نظریه نمایش و توبولوژی جبری)، گریگوری یاکولویچ پرلمان (Grigori Yakovlevich Perelman) از روسیه (به خاطر نگرش انقلابی اش در ساختار هندسی و تحلیلی شار ریسی و نقشش در هندسه - با این حال وی از دریافت جایزه امتناع می کند)، ترنس تائو (Terence Tao) از استرالیا (برای اثبات این انتخاب از این جایزه نوبل در سال ۲۰۰۶ برای توانایی حل مسئله هایی می باشد که در گسترش معادلات دیفرانسیل جزیی، ترکیبیات آنالیز هارمونیک و نظریه اعداد جمعی ایقا نموده است) و وندلین ورنر (Wendelin Werner) از فرانسه (به خاطر سهم بارزش در گسترش هندسه حرکت براونی دو بعدی و نظریه میدان همدیس) می باشند. امسال در کنگره ریاضی دانان، جایزه نوالینا (Nevellina) به جان کلینبرگ (Jon Kleinberg) از امریکا به خاطر تحقیقاتش در علوم رایانه و اولین جایزه گاووس (در کاربردهای ریاضیات) به

نقشینه‌ارجمند و محمدرضا ودادی.

تصحیح و رسیدگی به اعتراضات

قبل از ظهر روز سوم، نمرات خام دانشجویان به همراه پاسخ‌های صحیح تحویل سرپرستان تیم‌ها شد و بعد از ظهر تا عصر همان روز به اعتراضات رسیده در حضور سرپرستان مربوط رسیدگی شد. شیوه اعتراض بدین صورت بود که هر دانشجویی که به نمره خود در یک سؤال اعتراض داشت، پاسخ خود را مجدداً روی برگه‌ای نوشت و به سرپرست تیم خود توضیح می‌داد و سرپرست در صورتی که اعتراض را وارد می‌دانست، به کمیته تصحیح مراجعه و موضوع را مطرح می‌کرد و اوراق مربوطه بازنگری می‌شد. در صورتی که سرپرستی از این بازنگری قانع نمی‌شد می‌توانست موضوع را با کمیته علمی در میان گذارد و رأی نهایی را این کمیته صادر می‌کرد. تعداد اعتراضات و مقدار تغییرات ایجاد شده در نمرات در جدول شماره ۲ معنکس شده است.

نتایج

ساعت ۹ صبح روز جمعه مراسم اختتامیه و اعلام نتایج در سالن اجتماعات دانشکده برق دانشگاه تفرش با حضور دانشجویان، سرپرستان تیم‌ها، مسؤولین مسابقه و جمیعی از مقامات انجمن ریاضی ایران، رئیس و معاونان دانشگاه تفرش، فرماندار تفرش و رئیس سازمان سنجش آموزش کشور برگزار شد. در این مراسم به ۵ نفر اول مسابقه مدال طلا، ۱۰ نفر بعدی مدال نقره و ۱۵ نفر مدال برنز اعطای شد. همچنین به علی اکبر دائمی به عنوان نفر اول مسابقه و به آذین گلبهاران به عنوان نفر اول شرکت‌کنندگان دختر لوح‌های تقدير اعطای شد.

گزارش گردشمندی‌های برگزار شده

زیرنظر رشید زارعنهندی

گزارش سی‌امین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور

سی‌امین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور از تاریخ ۱۹ تا ۲۲ اردیبهشت ۱۳۸۵ در دانشگاه تفرش برگزار شد. شهر مصفای تفرش با حدود ۱۲ هزار نفر جمعیت در ۲۲۵ کیلومتری جنوب غربی تهران قرار دارد. در این مسابقه ۱۸۳ دانشجو از ۳۹ دانشگاه کشور شرکت داشتند. از این دانشجویان ۳۴ درصد دختر و ۶۶ درصد پسر بودند. ساعت ۶:۳۰ صبح روز سه‌شنبه ۱۹ اردیبهشت در جلسه‌ای متشكل از اعضای کمیته علمی مسابقه و سرپرستان تیم‌ها، سوالات جلسه اول از بین سوالات پیشنهادی کمیته علمی انتخاب و جلسه اول مسابقه ساعت ۹ شروع شد. در این جلسه ۳/۵ ساعته دانشجویان به ۶ مسأله در زمینه‌های آنالیز، جبر، و ابتكاری پاسخ دادند. روز دوم و جلسه دوم نیز به همان شیوه روز اول بود. کمیته تصحیح بلافضله پس از هر جلسه مسابقه و تکثیر ورقه‌ها در دو نسخه، کار تصحیح اوراق را آغاز می‌کرد و هر ورقه توسط دو نفر تصحیح می‌شد.

مهردی رجبعلی‌پور، رشید زارعنهندی، مجتبی منیری (ارسلان شادمان، منوجهر ذاکر

محمد رضا پورنکی، حسین حاجی‌ابوالحسن، رضا یاحقی

اعضای کمیته علمی و کمیته تصحیح

اعضای کمیته علمی مسابقه عبارت بودند از: مهدی رجبعلی‌پور (رئیس کمیته علمی)، رشید زارعنهندی (مسئول اجرایی کمیته علمی)، حسین حاجی‌ابوالحسن و منوچهر ذاکر (مسئول و معاون شاخه ابتکاری)، مجتبی منیری و محمد رضا پورنکی (مسئول و معاون شاخه جبر)، مجید میرزاویزی و بامداد یاحقی (مسئول و معاون شاخه آنالیز). اوراق مسابقه توسط این افراد تصحیح شد: علی آبکار بیژن احمدی، بهاره اسفهند، محسن جمالی، اسماعیل حسن‌نژاد، مریم خسروی، کسری علیشاھی، مرتضی فتوحی، مهدی قاسمی، حمید موسوی، امید

نتایج تیمی سی‌امین مسابقه ریاضی دانشجویی

۱۷. بزد	صنعتی شریف
۱۸. رازی کرمانشاه	صنعتی اصفهان
۱۹. ولی عصر رفسنجان	تهران
۲۰. کردستان	فردوسي مشهد
۲۱. پاسوچ	صنعتی امیرکبیر
۲۲. گیلان	شهید باهنر کرمان
۲۳. شاهد	صنعتی خواجه نصیر
۲۴. مازندران	تبیز
۲۵. ارومیه	صنعتی شاهروド
۲۶. ملایر	شهرکرد
۲۷. آزاد واحد مرند	شهید چمران اهواز
۲۸. بین‌المللی امام خمینی	محقق اردبیلی
۲۹. سیستان و بلوچستان	سمنان
۳۰. آزاد واحد کرمان	شهید بهشتی
۳۱. آزاد واحد مبارکه	تریبیت معلم آذربایجان
۱۶. خوارزمی (تریبیت معلم تهران)	تریبیت معلم آذربایجان

دانشگاه‌های خلیج فارس، الزهرا(س)، شیraz، زنجان، قم، اصفهان و آزاد اسلامی واحد مشهد با تعداد کمتر از پنج نفر دانشجو شرکت کرده بودند.

سؤالات سی‌امین مسابقه ریاضی دانشجویی

۱) فرض کنید $\mathbb{R} \rightarrow [0, +\infty]$: f تابعی پیوسته بوده و مطلوب است محاسبه حد زیر:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 1$$

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \int_{1285}^{2006} f(nx) dx.$$

۲) فرض کنید $c \in \mathbb{C}$ ، $a_j \in \mathbb{C}$ ، $m \in \mathbb{N}$ ، $|a_j| = 1$ برای هر $1 \leq j \leq m$. اگر

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \sum_{j=1}^m a_j^n = c,$$

آنگاه $c = m$ و برای هر $1 \leq j \leq m$ داریم $a_j = 1$.

۳) فرض کنید R حلقه‌ای جابه‌جایی و یکدار و دارای عضوی چون a باشد به گونه‌ای که $a - 1 = 0$. ثابت کنید اگر J ایدآلی از R باشد که حلقه خارج قسمتی R/J حداکثر چهار عضو داشته باشد، آنگاه $J = R$.

۴) فرض کنید p و q دو عدد اول باشند به طوری که $(q+1) \equiv 1 \pmod{p}$ و $q+1 = 2p$. ثابت کنید ۲ ریشه اولیه‌ای به پیمانه p است.

۵) ثابت کنید برای هر $m \geq 1$ داریم:

$$\sum_{|k| < \sqrt{m}} \binom{2m}{m+k} \geq 2^{2m-1}$$

راهنمایی: طبق نامساوی چبیشف اگر X یک متغیر تصادفی با میانگین μ و واریانس σ^2 باشد، آنگاه

$$\frac{1}{\lambda^2} P(|X - \mu| \geq \lambda\sigma) \leq$$

تیم دانشگاه شهید چمران اهواز جایزه رشد مستمر در جدول نتایج تیمی مسابقات و تیم دانشگاه خواجه‌نصیر طوسی جایزه جهش چشمگیر در رتبه تیمی را به خود اختصاص دادند.
آقای دکتر نورپناه ریاست دانشگاه تفرش تعداد ۱۵ سکه طلا و ۱۵ لوح تقدیر از طرف دانشگاه تفرش و آقای دکتر پور عباس نیز ۱۵ سکه طلا از طرف سازمان سنجش آموزش کشور به نفرات برتر این مسابقه اهدا کردند.

نتایج انفرادی سی‌امین مسابقه ریاضی دانشجویی

۱. علی‌اکبر دائمی	دانشگاه صنعتی شریف
۲. محمد قراخانی	دانشگاه صنعتی شریف
۳. میرامد حاجی‌میرصادقی	دانشگاه صنعتی شریف
۴. مصطفی عین‌الله‌زاده‌صمدی	دانشگاه صنعتی شریف
۵. بهزاد مهرداد	دانشگاه صنعتی شریف
۶. آذین گلهاران	دانشگاه صنعتی اصفهان
۷. محمدابراهیم اهربور	دانشگاه تهران
۸. صادق اسماعیل‌زاده‌سورجانی	دانشگاه تهران
۹. حمید ترابی اردکانی	دانشگاه فردوسی مشهد
۱۰. رسول اعتمادی	دانشگاه صنعتی اصفهان
۱۱. امین صدری	دانشگاه صنعتی اصفهان
۱۲. قدرت‌الله عالی‌پور	دانشگاه شهرکرد
۱۳. میثم مدنی	دانشگاه محقق‌اربدیلی
۱۴. محمد نجفی	دانشگاه شهید بهشتی
۱۵. محمدرضا جوینده	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۱۶. مهدی کرمی	دانشگاه شهید باهنر کرمان
۱۷. میترا نعمتی	دانشگاه صنعتی شاهرود
۱۸. شهاب کرمی	دانشگاه شیراز
۱۹. مختار عباسی	دانشگاه قم
۲۰. حسین‌لامعی‌رامندی	دانشگاه تهران
۲۱. صفی‌رضا صداقت‌دوست	دانشگاه فردوسی مشهد
۲۲. محسن علی‌مومنی	دانشگاه تبریز
۲۳. فرزاد آریان	دانشگاه شهید چمران اهواز
۲۴. سید‌محمدجتی جزایری‌جونقانی	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۲۵. محمود اعتدادی	دانشگاه صنعتی اصفهان
۲۶. زینب مالکی	دانشگاه سمنان
۲۷. سید‌احمد‌رضا خلیلیان	دانشگاه فردوسی مشهد
۲۸. آرش قاآنی فراشاھی	دانشگاه تربیت معلم آذربایجان
۲۹. ریاب حمل‌برانی حقی	برنیز

ثابت کنید اگر فاصله هر دو نقطه T کوچکتر با مساوی α باشد، آنگاه $\sum_{j=1}^m \ell(I_j) \leq \alpha$ که $\ell(I_j)$ طول کمان I_j است.

جدول میانگین نمرات کل شرکت‌کنندگان و بررسی اعتراضات

جدول ۱

تعداد نمرات از ۰	تعداد نمرات ۲۰	تعداد نمرات ۲۰	بیشترین نمره	میانگین نمره از ۰	سوال
۵۰	۴۸	۲۰	۷/۵۳	۱	
۱۳۹	۲	۲۰	۰/۶۳	۲	
۱۱۶	۱۳	۲۰	۳/۴۱	۳	
۷۹	۶	۲۰	۴/۳۹	۴	
۱۶۱	۱۴	۲۰	۱/۹۵	۵	
۱۷۷	۴	۲۰	۰/۵۶	۶	
۱۶۰	۳	۲۰	۰/۹۲	۷	
۱۷۴	۵	۲۰	۰/۷۹	۸	
۱۰۳	۱۷	۲۰	۲/۹۷	۹	
۱۲۲	۱	۲۰	۱/۶۳	۱۰	
۸۳	۲۲	۲۰	۴/۶۴	۱۱	
۱۷۲	۲	۲۰	۰/۵۲	۱۲	

جدول ۲

بیشترین میزان تغییر نمره	مجموع تغییرات نمره	تعداد اعتراض	سوال
+۱۰	+۲۳	۱۱	۱
+۱۲	+۱۴	۶	۲
+۱۰	+۲۰	۱۷	۳
+۷	+۱۶	۹	۴
۰	۰	۷	۵
۰	۰	۳	۶
+۱۲	+۲۵	۶	۷
۰	۰	۱	۸
+۳	+۳	۶	۹
+۹	+۱۷	۱۰	۱۰
+۱۶	+۳۱	۱۰	۱۱
+۲۰	+۳۵	۱۸	۱۲

تشکر و قدردانی

از جناب آقای دکتر نورپناه رئیس دانشگاه تفرش که همه امکانات دانشگاه را در اختیار مسابقه قرار دادند، و از زحمات بی‌شایسته آقای دکتر عبداللهی و آقایان یزدانی و کریمی معاونان محترم دانشگاه تفرش و آقای شاپور عسگری سپاسگزاری می‌شود. از دبیرخانه انجمن ریاضی ایران به سپرستی آقای منصور شکوهی و به ویژه خانم‌ها فریده صمیدیان و زهرا بختیاری و آقای مژک پاکزاد کمال تشکر را داریم.

رشید زارع‌نهندی
از طرف کمیته علمی مسابقه

۶) در یک گروه تجاری n نفر شرکت دارند که هر کدام تعدادی سکه دارد. فرض کنید k یک عدد طبیعی ثابت باشد. برای انجام یک معامله چهار نفر از n نفر به دلخواه و با ترتیب انتخاب می‌شوند به شرطی که

(الف) $0 < 2k < +\infty$ (مجموع تعداد سکه‌های نفر اول و دوم) – (مجموع تعداد سکه‌های نفر سوم و چهارم)

(ب) هر کدام از نفرهای اول و دوم حداقل k سکه داشته باشد.

در این صورت معامله به صورت زیر انجام می‌پذیرد:

از سکه‌های نفرات اول و دوم هر کدام دقیقاً k سکه کم می‌شود و به سکه‌های نفرات سوم و چهارم هر کدام دقیقاً k سکه اضافه می‌شود. ثابت کنید همواره پس از تعداد متناهی معامله شرط الف یا ب برای هیچ چهار نفری برقار نخواهد بود.

۷) فرض کنید فضای متریک X جدایی‌پذیر باشد، یعنی X دارای یک زیرمجموعه چگال شمارا است. فرض کنید $f : X \rightarrow \mathbb{R}$ تابعی باشد که $\lim_{x \rightarrow a} f(x)$ برای هر $a \in X$ وجود دارد. ثابت کنید مجموعه نقاط ناپیوستگی f حداکثر شمارا است.

۸) فرض کنید $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n z^n$ تابعی تحلیلی و غیر ثابت باشد، که در آن شعاع همگرایی سری برابر $R > 0$ است. ثابت کنید فاصله نزدیکترین صفر تابع f به مبدأ حداقل برابر $M = M(R) = \frac{R|a_0|}{M + |a_0|}$ است، که در آن $|z|=R$.

۹) فرض کنید G یک گروه باشد که مرتبه هر عضو گروه مشتق آن، G' ، متناهی است. ثابت کنید مجموعه متشکل از همه اعضایی از G که مرتبه متناهی دارند، زیرگروهی از G است.

۱۰) میدان K و زیرمیدان F از آن مفروض است. فرض کنید n عددی طبیعی و A ماتریسی $n \times n$ با درآیه‌های در K باشد که $\text{rank}(A) = \text{rank}(A^T)$ و علاوه بر A در یک چندجمله‌ای ناصرف‌بنا ضرایب در F صدق کند. ثابت کنید اولاً $K^n = \text{Im}(A) \oplus \text{Ker}(A)$ و ثانیاً چندجمله‌ای $E := f(A)$ وجود دارد به طوری که ماتریس $y \in \text{Ker}(A)$ و برای هر $x \in \text{Im}(A)$ داریم $E(x+y) = x$ و هر $E(x+y) = x$ داریم (یادآوری: منظور از رتبه ماتریس A است).

۱۱) فرض کنید C یک زیرمجموعه دلخواه از اعداد طبیعی باشد. قرار دهید $\{y|x+y \in C, x \neq y\}$. ثابت کنید افزار منحصر به‌فردی برای اعداد طبیعی به دو مجموعه مانند A و B وجود دارد به طوری که $A \oplus B = C$ شامل هیچ عدد اولی نیست. (راهنمایی: طبق اصل برتراند برای هر عدد طبیعی مانند n ، حداقل یک عدد اول مانند p وجود دارد به طوری که $n < p \leq 2n$).

۱۲) فرض کنید $\frac{1}{\alpha} < 0$ و C یک دایره با محیطی به طول یک باشد. فاصله بین دو نقطه از دایره را برابر طول کوتاهترین کمان بین آن دو نقطه تعريف می‌کنیم. فرض کنید

چهارمین سمینار جبرخطی و کاربردهای آن همراه با کارگاه موجک‌ها

چهارمین سمینار جبرخطی و کاربردهای آن و کارگاه موجک‌ها در دانشگاه ولی‌عصر(عج) رفسنجان در روزهای ۱۶ الی ۱۸ اسفند ۱۳۸۵ با حضور اساتید برجسته داخل و خارج برگزار می‌گردد از کلیه ریاضی‌دانان، پژوهشگران، اساتید، و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و دانشجویان تحصیلات تکمیلی و سایر علاقه‌مندان جهت شرکت در این همایش دعوت به عمل می‌آید. امید است که برگزاری این سمینار باعث پیشرفت اهداف جامعه ریاضی ایران و ارائه جدیدترین نتایج و دستاوردهای علمی باشد.

نشانی دبیرخانه: رفسنجان - دانشگاه ولی‌عصر(عج)، دبیرخانه ۷۷۱۳۹۳۶۴۱۷

صندوق پستی: ۶۲۵

تلفن و دورنگار: ۰۳۹۱ - ۳۲۰۲۱۴۸

4thlia@mail.vru.ac.ir

عنوان الکترونیک: عطاءالله عسگری همت

دبیر سمینار

بیستمین جشنواره بین‌المللی خوارزمی و هشتمین جشنواره جوان خوارزمی

در بهمن سال جاری، بیستمین جشنواره بین‌المللی خوارزمی، با هدف شناسایی و معرفی پژوهش‌های نوین بنیادی، کاربردی، اختراعی و ابتکاری در عرصه ملی و بین‌المللی، با مشارکت فرهیختگان به‌ویژه اساتید دانشگاه‌ها، مخترعان، مبتکران، فناوران و مختصان و هم‌چنین در آذرماه سال جاری هشتمین جشنواره جوان خوارزمی به منظور حمایت و تشویق پژوهشگران و مبتکران جوان کشور (متقارضیان زیر سی سال) با حضور مقام ریاست جمهوری اسلامی ایران برگزار خواهد شد. از کلیه مقاضیان شرکت در این جشنواره در گروه‌های تخصصی: علوم فنی و مهندسی، علوم پایه، علوم انسانی، بیوتکنولوژی و علوم پایه پژوهشکی، کشاورزی و منابع طبیعی، پژوهش در هنر، طرح‌های ویژه و نانو فناوری در زمینه‌های: پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و هم‌چنین اختراع و ابتکاری دعوت به عمل می‌آید. علاوه‌مندان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر و دریافت پرسشنامه به نشانی زیر مراجعه فرمایند. نشانی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران تهران - خیابان انقلاب، میدان فردوسی، خیابان شهید سید عباس موسوی (فرصت جنوبی)، شماره ۷۱، دبیرخانه جشنواره بین‌المللی خوارزمی

تلفن و دورنگار: ۸۸۸۲۸۰۵۱ - ۸۸۸۲۸۳۴۱ و ۸۸۸۲۸۵۰۹۹
داخلی ۳۵۰

شبکه اینترنتی: <http://Khwarizmi.irst.ir>

مهلت ارسال پرسشنامه و سایر مدارک توسط مقاضیان تا تاریخ

۳۰/۴/۸۵ و برای مقاضیان جوان تا تاریخ ۲۰/۴/۸۵ می‌باشد.

دبیرخانه جشنواره

گردهمایی‌های آینده

زیرنظر رشید زارع نهندی

شانزدهمین سمینار آنالیز ریاضی و کاربردهای آن

شانزدهمین سمینار آنالیز ریاضی و کاربردهای آن در روزهای ۱۵ و ۱۶ بهمن ماه ۱۳۸۵ در دانشکده ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار خواهد شد. بدین وسیله مقدم همه آنالیزدانان و دیگر علاقمندان را به این همایش گرامی می‌داریم. جهت کسب آخرین اطلاعات به منزلگاه سمینار مراجعه فرمایید.

نشانی دبیرخانه: دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده علوم ریاضی، دبیرخانه شانزدهمین سمینار آنالیز ریاضی و کاربردهای آن.

صندوق پستی: ۹۱۷۷۵، ۱۱۵۹، مشهد ۹۱۷۷۵

تلفن: ۰۵۱۱ - ۸۸۲۸۶۰۰ و ۰۵۱۱ - ۸۸۲۸۶۰۶

دورنگار: ۰۵۱۱ - ۸۸۲۸۶۰۹ و ۰۵۱۱ - ۸۸۲۸۶۰۶

نشانی منزلگاه: <http://www.um.ac.ir/~math/smaa16.htm>

نشانی الکترونیک: smaa16@math.um.ac.ir

کمیته برگزار کننده سمینار

کنفرانس یک روزه معادلات دیفرانسیل عادی و مسائل معکوس در معادلات دیفرانسیل

در این کنفرانس که در تاریخ ۶ آذر ۱۳۸۵ برگزار خواهد شد، کاربردهایی از مباحث معادلات دیفرانسیل از قبیل روش‌های عددی، معادلات انتگرال، مسائل معکوس در دیفرانسیل عادی و روش هموتوپی ارائه می‌گردد.

هدف اصلی کنفرانس معرفی مباحث جدید تحقیقاتی است که به صورت آخرین نتایج تحقیقاتی ارائه می‌گردد. این کنفرانس برای دانشجویان ریاضی، فیزیک، مهندسی و بهخصوص آن دسته از محققینی که در معالات دیفرانسیل مشغول به تحقیق می‌باشند مفید خواهد بود.

کنفرانس در گروه ریاضی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی و با همکاری مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات برگزار می‌گردد. برای ثبت نام و شرکت در این کنفرانس و اطلاع از آخرین خبرهای کنفرانس به نشانی اینترنتی <http://www.ipm.ac.ir/ode2006> و <http://www.ikiu.ac.ir> مراجعه فرمایید.

نشانی: قزوین - انتهای خیابان نوروزیان، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

محمد جباری

نماینده انجمن در دانشگاه بین‌المللی امام خمینی

زیرنظر حمید پرشک

اخبار

اروینگ کاپلانسکی درگذشت

کارگاه معادلات دیفرانسیل

پاره‌ای تصادفی

این کارگاه از نهم تا شانزدهم خرداد ماه سال جاری در مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان برگزار شد. در این کارگاه که در قالب دومین کارگاه ریاضی کاربردی ایران و فرانسه تشکیل شد ۲۵ نفر از اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی شرکت کردند و اینیان پاردو (Etienne Pardoux) از دانشگاه مارس فرانسیخ و جاناتان ماتینگلی (Janathan Mattingly) از دانشگاه دوک امریکا سلسله سخنرانی‌های در رابطه با وجود، یگانگی و خواص ارگودیک معادلات دیفرانسیل پاره‌ای تصادفی ارائه کردند. بعد از ظهرهای هر روز جلسات تمرین برگزار می‌شد و شرکت کنندگان فرصت کافی داشتند تا در مورد دروس ارائه شده بحث و تمرین کنند.

رشید زارع نهنده

تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان

انجمن نانو فناوری ایران

انجمن نانوفناوری ایران به عنوان یک نهاد علمی روز آمد و یکی از اصلی‌ترین متولیان امر ترویج نانوفناوری در کشور از سال ۱۳۸۱ با مجوز رسمی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت خود را آغاز و هم‌اینک قریب به ۴۰۰ نفر عضو حقیقی دارد که اکثریت آن‌ها را اعضای هیأت علمی، محققان و دانشجویان دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی در زمینه‌های مختلف علوم‌پایه، مهندسی، پژوهشی، کشاورزی و علوم انسانی و ... تشکیل می‌دهند و متتجاوز از ۵۰ درصد آن‌ها عملاً در ارتباط با فناوری نانو در داخل کشور، به فعالیت مشغولند.

انجمن نانو فناوری ایران برای اولین بار اقدام به انتشار نشریه بین‌المللی با عنوان

International Journal of NanoScience and Nanotechnology

موسوم به IJNN با درجه علمی پژوهشی از وزارت علوم، تحقیقات فناوری نموده است.

مجتبی شریعتی نیاسر
رئیس هیأت مدیره

اروینگ کاپلانسکی (Irving Kaplansky) در ۲۵ژوئن ۲۰۰۶، در ۸۹ سالگی، درگذشت. وی در سال ۱۹۱۷ در تورنتو کانادا و در یک خانواده مهاجر لهستانی متولد شد. از کودکی پیانو می‌نواخت و شعر می‌سرود، لیکن علاقه‌اش به ریاضیات جهت زندگی اش را تغییر داد. وی به دانشگاه تورنتو رفت و در آنجا بود که به عنوان یکی از اعضای تیم این دانشگاه مقام اول را در نخستین دوره مسابقه ریاضی پانتم (۱۹۳۸) کسب نمود.

او در ۱۹۴۱ تحت راهنمایی ساندرز مکلین (R.K. خبرنامه تابستان ۸۴، صفحه ۱۹) رساله دکتری خود را تحت عنوان Maximal Fields with Valuations در دانشگاه هاروارد امریکا به رشته تحریر درآورد. در ۱۹۴۵ به دانشگاه شیکاگو رفت و تا زمان بازنشستگی (۱۹۸۴) در آنجا به تدریس و تحقیق پرداخت. حاصل فعالیت وی، تربیت ۵۵ دانشجوی دکتری در آن دانشگاه بود.

وی چندین پست اجرایی مهم داشت. از جمله از ۱۹۸۵ تا ۱۹۸۶ رئیس انجمن ریاضی امریکا بود. به علاوه عضو آکادمی علوم ملی امریکا، آکادمی امریکایی هنر و علم و نیز عضو افتخاری انجمن ریاضی لندن بود.

تحقیقات وی عمدها در جبر بوده است ولی در دیگر حوزه‌های ریاضیات از جمله آنالیز تابعی آثار شایان توجه به یادگار گذاشته است. ۱۵۷ مقاله از او در MathSciNet ثبت شده است. او در ۱۹۸۹ جایزه Leroy P. Steele را به خاطر «تأثیر جاودانی اش روی ریاضیات و به ویژه ریاضیات امریکا» دریافت کرد. اروینگ به هنگام دریافت این جایزه، اندرز زیر را بر زبان جاری ساخت: «هر روز زمانی را صرف یادگیری مطلب جدیدی از منابع ممتاز کنید. چیزی که تمایز از مسئله تحقیقاتی باشد که روی آن در حال کار هستید (و به یاد داشته باشید که این تمایز ممکن است موقعی باشد)».

محمد صالح مصلحیان
دانشگاه فردوسی مشهد

خبرنامه انجمن ریاضی ایران

زیرنظر حمید پژشک

دانشگاه قم

گروه ریاضی و علوم کامپیوتر دانشگاه قم در سال تحصیلی ۸۴-۸۵ در کنار فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی، سه سخنرانی به شرح ذیل برگزار نموده است:

- ۱- سخنرانی اول در دهه ریاضیات توسط آقای دکتر رحیم زارعنهندی استاد گروه ریاضی و علوم کامپیوتر دانشگاه تهران تحت عنوان «چندجمله‌ای‌نگاری، تعاملی در ریاضیات و هنر» ارائه شد. و بعد از سخنرانی از اعضای تیم ریاضی دانشجویی دانشگاه قم که در مسابقات دانشجوی ریاضی مقام دهم را کسب نموده بودند، تقدیر شد.
  - ۲- سخنرانی دوم توسط آقای دکتر مهدی رجیلی پور استاد گروه ریاضی و علوم کامپیوتر دانشگاه شهید باهنر کرمان تحت عنوان «عدم سازگاری در ساختارهای ریاضی» ارائه شد. و در این سخنرانی که مصادف با روز معلم بود، از استاد گروه ریاضی دانشگاه قم تقدیر به عمل آمد.
  - ۳- سخنرانی سوم توسط آقای دکتر یعقوب فرجامی تحت عنوان «هوش مصنوعی و رباتیک» ارائه شد. در پایان سخنرانی از بهترین و بلاغ دانشجویی دانشگاه قم تقدیر به عمل آمد.
- لازم به ذکر است در هر سه سخنرانی که در آمفی‌تئاتر دانشگاه قم برگزار گردید، استقبال اساتید و دانشجویان دانشگاه قم (حتی از رشته‌های غیر ریاضی و علوم کامپیوتر) بی‌نظیر بود.
- غلام‌حسن شیردل**
نماینده انجمن در دانشگاه قم

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

پس از انتصاب آقای دکتر عبدالرسول پورعباس ریاست دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر دانشگاه صنعتی امیرکبیر به سمت ریاست سازمان سنجش آموزش کشور آقای دکتر تشکری به این سمت انتخاب شدند.

بهروز بیدآباد
نماینده انجمن در دانشگاه صنعتی امیرکبیر

دانشگاه علامه طباطبائی

آقای دکتر محمد جلوداری ممقانی عضو هیأت علمی گروه ریاضی دانشگاه علامه طباطبائی به درجه استادی ارتقاء یافتد.

دانشگاه شهید باهنر کرمان

۱- آقای دکتر ماشاء‌الله ماشینچی به عنوان استاد نمونه کشوری، انتخاب شده‌اند.

۲- آقای دکتر محمدرضا مولاتی به نازگی سردبیر مجله Global Journal of Mathematics and Mathematical Sciences

شده‌اند. در ضمن ایشان از سال ۲۰۰۲ سردبیر نشریه Journal of Dynamical Systems and Geometric theories می‌باشند. هم‌اکنون ایشان معاون پژوهشی ماهانی می‌باشند.

۳- به ابتکار بخش ریاضی کرمان، هر ماه یک روز به افتخار و میزبانی متولذین آن ماه اردیهی تغیری بآ حضور اساتید و همکاران بخش ریاضی، در دامن طبیعت برگزار می‌شود.

۴- خبرنامه انجمن علمی دانشجویی ریاضی، بخش ریاضی، با نام «عطف» دوره چهاردهم، شماره ۲۵، منتشر شد.

۵- دانشگاه جامع ۷۵۰ ساله ترکان خاتون، که در پی یافتن ریاضیدان کرمانی، توسط آفایان عباس ضیائی و دکتر مهدی رجیلی پور حدود ۷ سال مطالعه شده است. انگیزه‌ای برای برگزار کردن همایش قبه سبز و تشکیل انجمن دوستداران قبه سبز در کرمان و معرفی آن به جامعه علمی و فرهنگی ایران شد.

نصرت‌الله شجره‌پور صلوانی
نماینده انجمن در دانشگاه شهید باهنر کرمان

دانشگاه فردوسی مشهد

آقای آرش قاآنی فراشاھی دانشجوی دانشگاه فردوسی مشهد رتبه اول کشوری و رتبه اول بین کشوری یازدهمین المپیاد علمی دانشجویی و آقای حمید ترابی اردکانی از همین دانشگاه رتبه دوم و رتبه سوم بین کشوری را اخذ کردند.

فاطمه قانع
مدیر گروه ریاضی

سینا هدایتیان

سینا هدایتیان در سال ۱۳۵۲ در شیراز متولد شد. در سال ۱۳۷۰ با مدرک دیپلم ریاضی فیزیک فارغ‌التحصیل شد. دوره کارشناسی ریاضی محض را در سال ۱۳۷۵ از دانشگاه شهید باهنر کرمان و دوره کارشناسی ارشد ریاضی محض را در سال ۱۳۷۸ از دانشگاه صنعتی امیرکبیر اخذ کرد. دوره دکتری ریاضی محض در شاخه هندسه تحت راهنمایی آقای دکتر بهروز بیدآباد و پروفسور ولادیمیر بالان استاد دانشگاه پلی‌تکنیک بخارست (رومانی) به عنوان استاد مشاور با عنوان «تبیلات و ظرفیت همدیس روی منفیلدهای ریمان و فینسلر» از دانشگاه صنعتی امیرکبیر در سال ۱۳۸۴ دفاع کرد.

چکیده رساله دکتری: در بخش اول این رساله به مطالعه کلاف‌های مماس بر خمینه‌های ریمانی پرداخته و یک متريک ریمانی بدیع ($\bar{g}$) روی کلاف مماس بر خمینه‌های ریمانی معرفی می‌کنیم که از بعضی جهات کامل‌تر از متريک‌های شناخته شده فعلی است. سپس به بررسی ميدان‌های برداری همدیس و نگهدارنده تارنسبت به اين متريک پرداخته و ثابت می‌کنیم: اگر ($M, \bar{g}$) یک خمینه ریمانی و TM فضای مماس بر آن با متريک $\bar{g}$ باشد، آنگاه هر ميدان برداری تعریف یافته کامل (یا به ترتیب عمودی یا افقی) و همدیس روی TM متوجهانس (یا به ترتیب ایزومتری) است و هر ميدان برداری غیر اساسی نگهدارنده تار روی TM متوجهانس است.

نتایج به دست آمده تعمیمی از قضایای شناخته شده در هندسه ریمانی است و قابل توسعه به خمینه‌های فینسلری نیز خواهد بود. در فصل دوم به تعریف مفهوم جدیدی در هندسه فینسلر، به نام ظرفیت می‌پردازم. این مفهوم اگر چه سابقه‌ای بیش از یک قرن در فیزیک و الکتریسیته دارد ولی در آنالیز و هندسه نسبتاً جدید است و تعبیر جالبی دارد. در این رساله مفهوم ظرفیت برای خمینه‌های فینسلر تعمیم داده شده است و ثابت می‌شود که ظرفیت یک مجموعه تحت نگاشتهای همدیس در هندسه فینسلر پایاست در انتها یک رده از خمینه‌های فینسلری و یک متريک برخاسته از مفهوم ظرفیت ارائه و ثابت می‌کنیم که توبولوژی برخاسته از این متريک با توبولوژی ذاتی روی این رده یکسان است.

مقاله در کنفرانس بین‌المللی

۱. ارائه سخنرانی در دومین سمینار هندسه و توبولوژی در دانشگاه صنعتی امیرکبیر (۳-۵ Feb، ۲۰۰۳)

فارغ‌التحصیلان دوره دکتری

زیرنظر علیرضا مدقاقچی

محسن شاهرضایی

محسن شاهرضایی در سال ۱۳۴۶ در تهران متولد شد. وی پس از اتمام دوره دبیرستان، تحصیلات دانشگاهی خود را در سال ۱۳۶۵ در رشته ریاضی کاربردی دانشگاه صنعتی شریف آغاز کرد و در سال ۱۳۷۰ از این دانشگاه فارغ‌التحصیل شد.

وی دوره کارشناسی ارشد را در سال ۱۳۷۱ در دانشگاه علم و صنعت ایران آغاز و در سال ۱۳۷۴ در رشته ریاضی کاربردی با کسب رتبه دوم فارغ‌التحصیل شد. او دوره دکتری ریاضی کاربردی را در دانشگاه علم و صنعت ایران در سال ۱۳۷۹ شروع کرد و شهریور ۱۳۸۴ از رساله خود تحت عنوان «حل عددی معادلات انتگرالی و دستگاه معادلات انتگرالی با استفاده از روش رانگ - کوتا متعامد قطعه‌ای پیوسته و ارائه کاربردهای مهم این توابع» زیرنظر آقای دکتر خسرو مالک‌نژاد با درجه عالی دفاع کرد.

مقالات زیر از رساله ایشان استخراج شده است:

1. K. Maleknejad and M. Shahrezaee, Using Runge-Kuttas method for numerical solution of the system of Volterra integral equation, Applied Mathematics and Computation, 149(2004), 349-410.
2. K. Maleknejad and M. Shahrezaee, Numerical solution of integral equations system of the second kind by block-pulse function, Applied Mathematics and Computation, 166(2005), 15-24.
3. K. Maleknejad and M. Shahrezaee, Wavelet Solution of integral equations, 54th Session of the International Statical Institute, Berlin, Germany, 13-20 Aug. 2003.
4. K. Maleknejad and M. Shahrezaee, Solving integro-differential equation by Legendre polynomials and block-pulse functions, Proceeding of the International Conference of Dynamical Systems and Applications, July 5-10, Turkey, 2004.

۵. خسرو مالک‌نژاد، محسن شاهرضایی و مهناز فلاح، الگوریتمی مبتنى بر پایه‌های متعامد و موجک برای توزیع کلید در طرح آستانه شمیر، مجله بین‌المللی علوم مهندسی (زیر چاپ). رحمان فرنوش

رئیس دانشکده ریاضی دانشگاه علم و صنعت

ابراهیم ریحانی

ابراهیم ریحانی در سال ۱۳۴۵ در سمنان متولد شد. در سال ۱۳۶۸ در رشته دبیری ریاضی از دانشگاه تربیت معلم تهران و در سال ۱۳۷۳ در رشته کارشناسی ارشد ریاضی محض (شاخه جبر) از دانشگاه شهید بهشتی فارغ‌التحصیل شد. از سال ۱۳۶۵ همزمان با تحصیل در دانشگاه به تدریس در مدارس پرداخت و در این مسیر تجربه تدریس در تمامی پایه‌های راهنمایی و دبیرستان را کسب نمود. از سال ۱۳۷۳ در گروه ریاضی دانشگاه تربیت شهید رجایی به کار مشغول شد، در سال ۱۳۸۰ برای ادامه تحصیل در دوره دکتری آموزش ریاضی عازم دانشگاه دولتی مسکو در کشور روسیه گردید و در سال ۱۳۸۴ از رساله دکتری خود تحت عنوان «هندسه گره‌ها روشنی برای رشد تفکر فضایی دانش‌آموzan دفاع کرد».

سابقه مطالعهٔ توانایی فضایی (تفکر فضایی) Spatial ability توسط روانشناسان به حدود یک قرن می‌رسد و در چند دهه گذشته آموزشگران ریاضی نیز به مطالعهٔ جدی توانایی فضایی و نقش آن در فرآیند آموزش ریاضی و بهویژه ارتباط آن با توسعهٔ مفاهیم هندسی پرداخته‌اند. علاوه بر این در سال‌های اخیر آموزشگران علوم تجربی و مهندسی نیز به مطالعهٔ دقیق‌تر این موضوع پرداخته‌اند. واژهٔ توانایی فضایی برای توصیف توانایی‌های مرتبط با استفاده از فضا، توانایی تعامل با فضای پیرامون و کار با اشکال فضایی استفاده می‌شود. در رسالهٔ ایشان رشد توانایی فضایی با استفاده از ساختارهای غیراقلیدیسی مورد بررسی قرار گرفته و روشنی برای این کار (با استفاده از گره‌ها) ارائه شده است. از جملهٔ نتایج پایان‌نامه کتابی است که توسط او و درون از استادان دانشگاه دولتی مسکو در زمینهٔ آموزش هندسه گره‌ها به دانش‌آموzan (به زبان روسی) نوشته شده است.

محمدجواد اسلامپور

نمایندهٔ انجمن در دانشگاه شهید رجایی

the new metric on tangent bundle of Riemannian manifolds Conformal Capacities on Finsler manifolds, 29 Aug-2 Sept, 2005

2. B. Bidabad and S. Hedayatian. "Invariant conformal Geometry on Finsler manifolds" Fifth Balkan Society of Geometers Proceeding, Sept, 2006, pp 34-43.

مقالات چاپ شده

۱. سینا هدایتیان، بهروز بیدآباد و بهمن رضایی. هندسه پایای همدیس روی منیفلدهای فینسلر، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، شماره ۱۲، (علوم پایه و مهندسی کاربردی)، تابستان و پاییز ۱۳۸۴.

2. S. Hedayatian and B. Bidabad. "Conformal vector fields on tangent bundle of a Riemannian manifolds" , Iranian Journal of Science & Technology, Transaction A, Vol. 29, No. A3, 2005

بهروز بیدآباد
نمایندهٔ انجمن در دانشگاه صنعتی امیرکبیر

محمدتقی خداداد

محمدتقی خداداد در سال ۱۳۴۴ در بجنورد متولد شد. در سال ۱۳۶۳ با مدرک دیپلم در رشته ریاضی فیزیک فارغ‌التحصیل شد. وی درجهٔ کارشناسی ریاضی را در سال ۱۳۶۷ از دانشگاه بیرجند اخذ نمود. در سال ۱۳۷۰ با راهنمایی آقای دکتر اسدالله رضوی دورهٔ کارشناسی ارشد خود را در رشته ریاضی شاخه هندسه در دانشگاه شهید باهنر کرمان به پایان رساند.

ایشان دورهٔ دکتری ریاضی (گرایش آنالیز عددی) را در دانشگاه شهید باهنر کرمان تحت راهنمایی آقای دکتر محمود محسنی مقدم در اردیبهشت ماه ۱۳۸۵ تحت عنوان «حل عددی معادلات دیفرانسیل فازی» دفاع نمود.

مقالات زیر از رسالهٔ ایشان استخراج شده است:

1. M. Mohseni Moghadam and M. T. Khodadad, Two-step Predictor-Corrector methods for solving fuzzy differential equations, Italian J. of Pure and Applied Mathematics, To appear.

نصرت‌الله شجره‌پورصلواتی

نمایندهٔ انجمن در دانشگاه شهید باهنر کرمان

در صورتی که مفید تشخیص داده شد، آن‌ها را اعمال کنند. هفتۀ بعد نوشه‌های خود را به وی دادم. این کار به خاطر اصلاحی، هر چند کوچک، که در آموزش کشور داشت به من احساس رضایت می‌داد. یک هفته پس از آن که ایشان را ملاقات کردم، گفتند که شورا خواسته است که در صورت تمایل چند جلسه به شورا بروم و نظرات خود را توضیح دهم.

امروز که به گذشته می‌نگرم می‌بینم که تا چه حد آن لحظات و آن گفتگوها در زندگی من تأثیرگذار بوده است.

جلسات شورا غالباً همراه با بحث‌ها و جدل‌های فراوان بود. گاهی روش‌های پیشنهادی از سوی افراد با آموزه‌ها و قراردادهای اجتماعی آن دوران همخوانی نداشت که این خود موجب بحث‌هایی می‌گردید که انگار پایانی نداشت. به هر حال همان طور که جلسات ادامه می‌یافت، ریزمواد کتاب‌ها آماده می‌شد و افزاری از شورا که نقشی تأثیرگذار در تدوین برنامه یک کتاب خاص داشتند به عنوان مؤلف آن کتاب انتخاب می‌شدند.

به این ترتیب من و فرزان به عنوان عضو گروه تألیف کتاب دوم ریاضی ابتدایی و در سال‌های بعد عضو گروه تألیف سه کتاب ریاضی دوره راهنمایی، فرزان برای گروه تألیف کتاب ریاضی چهارم ابتدایی و من برای گروه تألیف کتاب ریاضی پنجم ابتدایی انتخاب شدیم.

با توجه به کارها و بحث‌های مشترک زیادی که فرزان و من با هم داشتیم، تصمیم گرفتیم اطاق کارمان در گروه ریاضی دانشگاه تربیت معلم مشترک باشد. تقریباً سه روز کاری در هر هفته را به بحث و تبادل نظر در مورد کتاب‌های درسی با هم سپری می‌کردیم. اعتراف می‌کنم که مجموع اوقات مناظره با مسعود بیش از مجموع تمام گفتگوهای خود با افراد دیگر گروه ریاضی بود. این طور نبود که خط مشی ما کاملاً مؤید یکدیگر باشد. او در تحلیل مسائل آموزشی بسیار پخته‌تر بود و من در حال یادگیری. گاه بر سر روش آموزش مطلبی، ساعت‌ها بحث طولانی داشتیم. مجموعه تمام این اوقات و مجادلات بهترین وسیله شناخت است.

فرزان افراد را به لحاظ سوابقی که در مدیریت یا قدرت داشتند احترام نمی‌گذاشت و یا آن‌ها را که چنین جایگاهی نداشتند بی‌احترامی نمی‌کرد. او افراد جامعه را براساس نقش سودمندی که داشتند در ذهن خود طبقه‌بندی می‌کرد و احترام می‌گذاشت، نه براساس شکل ظاهری و یا حضور یا عدم حضور در یکی از جریان‌های رایج زمان.

در اغلب برنامه‌های درسی و کارهای روزمره، اندیشه‌ای گام به گام و کاربردی داشت به طوری که بسیاری از اوقات برای حل مسئله، الگویی و یا چارتی ترکیبیاتی ترسیم می‌کرد و با محوریت آن الگو و طرح بحث می‌کرد. این شیوه الگوریتمی در تحلیل و اندیشیدن، جزیی از شخصیت‌ش بود به طوری که بسیاری از همکاران به این ویژگی اش «خوش‌فکری» نام نهاده بودند.

به قصد مروری بر زندگی دکتر مسعود فرزان

یادبود از همنوع یکی از رفتاوهای شناخته شده جوامع بشری است. انسان‌ها در بازگفت احساسات، اندیشه‌ها، رفتارها و کردارهای شخص متوفی هدف‌های پیچیده‌ای را دنبال می‌کنند. گاهی در توصیف نیکوبی‌های متوفی آن قدر زیاده‌روی می‌شود که یافتن فصل اشتراکی بین آنها و شخصیت فرد موصوف دشوار می‌نماید. گاهی توصیف‌ها جنبه فردی داشته و به شخصیت و اهداف گوینده بستگی دارد. اکنون با وجود این همه مختصات از «یادبود»، آیا خود توانایی ارائه یادبودی در شأن مسعود دارم.

در آغاز، این سؤال را مطرح می‌کنم: «اگر مسعود فرزان با همان ویژگی‌هایش امروز زنده می‌بود، چقدر حیاتش بر محیط آموزشی تأثیر می‌گذاشت؟» در این نوشه سعی می‌کنم به این سؤال پاسخ دهم. ابتدا به تاریخچه‌ای از آشنایی خود با ایشان اشاره می‌کنم و سپس بحث خود را ادامه می‌دهم.

شهریور ۱۳۵۸ از انگلستان (که برای تکمیل تحصیلات رفته بودم) بدون اخذ مدرک دکتری به ایران بازگشتم. در اولین جلسه گروه ریاضی ضمن تجدید دیدار با همکاران قدیم، برای اولین بار با مسعود آشنا شدم. پس از یک نیمسال تحصیلی تدریس، دانشگاه‌ها تعطیل شدند. اکثر اعضای هیأت علمی دانشگاه به ترجمه روی آوردن. اوقات بیکاری افراد غالباً به بحث و جدل در مورد شرایط ویژه اوضاع و احوال آن دوران می‌گذشت. در همین ایام بود که به طور اتفاقی چند صفحه از یکی از کتاب‌های ریاضی ابتدایی آن زمان را که در اختیار داشتم مطالعه می‌کردم و احساس کردم که بسیاری از روش‌های آموزش مطرح شده در آن قابل نقد است و من حرف‌هایی برای گفتن دارم. در پایان یکی از جلسات شورای گروه ریاضی، از فرزان سؤال کردم که این روزهای بیکاری را چگونه می‌گذرانند. ایشان ضمن توضیح در مورد کارهای اجرایی به این مطلب اشاره کرد که هفته‌ای یک بار در شورایی مرکب از استادان دانشگاه‌ها، دبیران، آموزگاران و کارشناسان آموزش و پرورش شرکت می‌کند و هدف آن شورا تدوین یک بازنگری کلی در مورد کتاب‌های ریاضی آموزش و پرورش است. ایشان اضافه کرد که فعلاً ریزمواد دوره ابتدایی مورد بحث است و پس از آماده شدن برنامه هر یک از پایه‌ها، تألیف آن زیرنظر شورا و توسط مؤلفین منتخب از سوی شورا انجام خواهد شد. ضمن ابراز ستایش از این حرکت فرهنگی، گفتیم که صفحاتی از یک کتاب ریاضی دبستان را مطالعه کرده‌ام و نظراتی در مورد روش‌های آموزش مطالب آن دارم. او از من خواست تا نظراتم را بنویسم تا در شورا مطرح کنند تا

وی سلام فردی را به شایستگی پاسخ نداد. تکیه بر این گونه رفتارها توسط یک نویسنده، بدون ارزیابی شرایط پرتلاطم آن سال‌ها، قبل از آن که در انتقال ارشاد نقد خود به خوانندگان امروز توفیقی کسب کند، منطق نویسنده را به چالش می‌کشد.

روزی که صحبت مرگ و زندگی به میان آمد با آرامش سیگارش را آتش زد و در حالی که به شعلهٔ کبریت فوت می‌کرد با تبسیم گفت «بک روزی این طوری خاموش می‌شوم».

محمد تقی دیباي
دانشگاه تربیت معلم تهران

او خود را مقید به برنامه‌ای می‌کرد که تعهد انجام و اجرای آن را داده بود. گاهی این جنبهٔ شخصیت وی خراشی بر روح طرف مقابله‌ش می‌نشاند و آن هنگامی بود که مخاطب وی متوجه می‌شد او «کار» را به نحو احسن انجام داده است و کار زیادی برای وی باقی نگذاشته است. فرزان استادی فرزانه بود که دانشجویان، کلاس‌ش را بسیار دوست می‌داشتند. با توجه به این که اطاق کارمان مشترک بود از رفتار دانشجویان و مباحثاتی که آنان با استادشان داشتند دریافت که کلاس وی بسیار مورد احترام دانشجویان است. به نظر می‌رسید که شخصیت، نحوهٔ ارائهٔ درس، بیان شیوه، و بالاخره کلام پخته استاد دانشجویان را مسحور می‌کند.

هنگام اجرای آزمایشی کتاب‌های درسی، حدود ۴۰ نفر از آموزگاران (از هر منطقهٔ تهران ۲ نفر) برای فراگیری روش‌های آموزشی فراخوانده شده بودند. به پیشنهاد فرزان دو ساعت قبل از شروع اولین جلسهٔ درس دستمال‌های گردگیری را برداشتم و تمام صندلی‌های کلاس درس را پاک و مرتب کردیم. می‌گفت اگر معلمین بیایند و با صندلی‌های کثیف مواجه شوند، اعتمادشان از کتاب‌های جدید سلب خواهد شد. در همین کلاس که به طور مشترک آن را اداره می‌کردیم، با هم قرار گذاشته بودیم که به تناوب یکی از ما دو نفر درس دهد و دیگری در ردیف معلمان نشسته و گوش کند. در نوبت تدریس ایشان، بین معلمان بحث‌هایی بر سر شیوهٔ ارائهٔ مطلبی بالا گرفت به طوری که سروصدای بیش از حدی در کلاس ایجاد شد. در همین اثنا یکی از معلمان به رسم معمول کلاس داری خودش به طور متناوب با مداد به میز کویید. وقتی همه ساكت شدند استاد از آن معلم تشکر نکرد و گفت «معلمی که برای ساخت کردن افراد کلاس به میز بکوید به آخر خط رسیده است».

او در آموزش کشور نقشی سازنده داشت. امروزه حتی صفحهٔ آرایی کتاب‌های تاریخ و جغرافیا متأثر از کتاب‌های ریاضی است و کتاب‌های ریاضی دوره‌های دبستان و راهنمایی به طور قطع بدون حضور فرزان جایگاه امروز را نداشت.

یکی دیگر از حرکت‌های ارزشمند آن سال‌ها همکاری شورای تالیف کتب ریاضی درسی با آموزش و پرورش برای آموزش مطالب کتاب‌های جدید به معلمان سراسر کشور بود، و فرزان نقشی کاملاً چشمگیر در این پرژهٔ عظیم داشت. عظمت این پژوهه با بودجهٔ اندک آن زمان به حدی بود که دستاوردهای حاصل از آن را معاونت برنامه‌ریزی و تالیف کتب درسی وقت (به نقل از فصل نامهٔ تربیت) در سازمان یونسکو مطرح نمود.

اکنون امیدوارم به پاسخ سوال خود رسیده باشم. هر جامعه‌ای برای رشد و شکوفایی به افراد مبتکر، خوش‌فکر و برنامه‌ریزان زند است. اگر او امروز زنده می‌بود می‌توانست چراغ هدایت بسیاری از دانش‌آموزان، دانشجویان و افراد جامعه باشد.

در این نوشته تلاش کردم قضایت و بحث‌هایم بر شالوده اصلی رفتارها و نتایج آن باشد. چه در غیر این صورت بسیار زیاد لحظاتی وجود داشت که افرادی به وی احترام نگذاشتند. و یا، به عکس،

پیر شکسوتان

از پله که بالا می‌رفتی دست راست طبقهٔ سوم یکی از دو درب به گروه ریاضی تعلق داشت. وارد که می‌شدی به سوی درب بازی می‌رفتی که روپروریت قرار داشت. سلام. و در پاسخ سه سلام با سه صدای متفاوت می‌شنیدی.

فرزنید که عرفان باشد و حالت را جویا شوند بی‌تردید بال در می‌آوری و عرفان فرزند کوچک دکتر علی عمیدی و شاگرد من در درس‌های آنالیز ۱ و ۲ بود. در دیدار اول که نام عرفان را بردم با افتخار گفت پسر من است و این موجب آشنایی بیش از پیش من و او شد. چند سال بعد که به مناسبت روز آمار برای یک سخنرانی دعوتش کردم بدون هیچ عذر و بهانه‌ای پذیرفت. و چند ماه قبل همسرش به نیابت از وی مقدار معتنابه کتاب برای اهداء ارسال نمود.

گفت بفرمایید و صندلی کنار خود را نشان داد و نشستم. چایی که آوردن دکتر وصال با قد بلندش از جایش بلند شد و با عذرخواهی و متناسب رفت و با قندان پربرگشت. دیگر در اطاق سه نفره دیده نمی‌شد، جویای حالت که می‌شدم کفایت می‌کرد. رزمستان ۸۴ که نیاز به ملاقات افتاد در منزلش دیداری یک ساعته داشتیم. و عید ۸۵ در بستر بود و اکنون از همایون معین می‌شیوم که بهتر است.

اسفند سال گذشته به علت اساس‌کشی به ساختمان جدید و آماده شدن برای مسافرت خارج از کشور سرش خیلی شلوغ بود. پس از بازگشت از مسافرت خرداد بود که لحظه‌ای دیدمش. بعد پیغام گذاشت که به دیدارش بروم و رفتم. دو نسخه از آخرین کتاب چاپ شده‌اش را هدیه کرد یک نسخه برای انجمن ریاضی و یک نسخه برای من. گفت به تمام دوستان کنفرانس (سی و هفتادمین کنفرانس ریاضی) سلام برسان و از شرکت در کنفرانس عذرخواهی کرد. پیرمرد باید مواطن سلامتی خود باشد. دکتر شفیعیها را می‌گویم. برای هر سه آرزوی سلامتی داریم.

محمد جلوداری محققانی
دانشگاه علامه طباطبائی

روز ریاضیات

زیرنظر مانی رضائی

مراسم روز ریاضیات

انجمن ریاضی ایران روز ۲۸ اردیبهشت را که مقارن با سالگرد تولد حکیم عمر خیام است روز ریاضیات اعلام کرده است و به همین مناسبت هر ساله در سراسر ایران مراسمی برگزار می‌شود. امسال در تهران این مراسم روز ۲۷/۲/۸۵ در فرهنگسرای ابن سینا و با همکاری بی‌دریغ آقای دکتر کیهان محمدخانی رئیس این فرهنگسرای برگزار شد.

اکرم صادقی و محمد جلوداری محققانی

روز ۱۰/۲/۸۵ فاکسی از دفتر انجمن ریاضی دریافت کردم حاکی از این که باید مراسم را در موعد مقرر برگزار نمایم. بالاصله موضوع را با اعضای کمیته برگزاری سال قبل متشکل از آقایان دکتر: حمید پژشک، علی ایرانمنش، محمدخانی و خانم نسترن اسدی در میان گذاشتیم و آنان را برای شرکت در اولین جلسه کمیته برگزاری دعوت کردم. این جلسه روز ۱۳/۲/۸۵ با شرکت چهار نفر در دفتر آقای دکتر پژشک رئیس پردیس علوم دانشگاه تهران برگزار شد و خط مشی اجرایی، اسمای سخنرانان احتمالی و برنامه تقریبی مراسم را تعیین نمود. بعداً نیز نظری این جلسات برای تنظیم امور و شکل دادن هرچه بهتر به مراسم دوبار تشکیل شد. باید قبول می‌کردیم که در کمتر از دو هفته نمی‌توانستیم معجزه کنیم. بالاصله سخنرانان احتمالی تعیین شده را طی تماس تلفنی دعوت کردم و به جز یک نفر، به دلایل موجه از همه جواب منفی شنیدم. دیگر پایه مراسم گذاشته شده بود. مشکل سخنرانان را با جایگزین نمودم

کنفرانس سالانه ریاضی

رئیس محترم انجمن ریاضی ایران

با عرض ادب و احترام، همان‌گونه که مستحضرید برگزاری کنفرانس‌های ریاضی ایران در هر سال پس از گذشت سی و هفت سال از تجربه اولین کنفرانس ریاضی کشور، کاری بسیار سختگین و هزینه‌بر شده است در حال حاضر که انجمن ریاضی ایران سمینارهای تخصصی متعددی برگزار می‌کند، کنفرانس‌های آموزش ریاضی و آمار ایران و ریاضیات فازی سابقه برگزاری چند ساله پیدا کرده‌اند دیگر رسالت کنفرانس‌های ریاضی با سال‌های نخستین برگزاری آن تفاوت پیدا کرده است. در شرایطی که کشورهای مختلف کنفرانس‌های ملی خود را تواتر ۲ سال و ۳ سال برگزار می‌کنند.

جا دارد انجمن ریاضی ایران نیز در این زمینه تجدیدنظر کرده و کنفرانس‌های ریاضی هر دو سال یک‌بار برگزار شوند. در این راستا با توجه به برنامه‌ریزی انجمن ریاضی و دانشگاه‌های کشور تا چهلمین کنفرانس ریاضی، پیشنهاد می‌شود این موضوع از کنفرانس چهلم به بعد بررسی و تصویب شود. در این راستا تقاضا دارم موضوع به نحو مقتضی در شورای اجرایی مطرح و در صورت صلاحیت در مجمع مطرح شود.

رحیم زارع‌نهندی
دیپر سابق انجمن

★ ★ ★

به اطلاع می‌رساند سی و هفتمین کنفرانس ریاضی کشور از ۸ تا ۱۱ شهریور ۸۵ در دانشگاه تربیت معلم آذربایجان برگزار شد. با توجه به این که تاکنون گزارشی از کنفرانس به خبرنامه ارسال نشده است، در شماره بعدی خبرنامه گزارش این کنفرانس به استحضار خواهد رسید.

شرکت‌کنندگان با طراوت ترکردند. در کنار این مراسم نمایشگاهی از انتشارات انجمن ریاضی ایران که به همت پچه‌های دبیرخانه انجمن برپا شده بود خودنمایی می‌کرد. فرهنگسرای علوم از تمام مراسم فیلمبرداری و نسخه‌ای از فیلم را به انجمن ریاضی ایران اهدا کرد.

محمد جلوباری ممقانی
دانشگاه علامه طباطبائی

گزارش همایش بزرگ روز ملی ریاضیات استان فارس

به مناسبت ۲۸ اردیبهشت سال‌زرو تولد حکیم، ریاضیدان و شاعر بلند آوازه ایرانی، و روز ملی ریاضیات به دعوت انجمن علمی و آموزشی معلمان ریاضی استان فارس، همایشی با شرکت قریب ۲۰۰ تن از استادان، مدرسان و معلمان ریاضی و سایر علاقه‌مندان، با حضور آقای محمد حسینی روزی‌طلب رئیس سازمان آموزش و پژوهش استان فارس و آقای پرویز طاهری معاونت آموزش متوجه سازمان با همکاری سازمان آموزش و پژوهش فارس و مدیریت ناحیه ۳ آموزش و پژوهش شیراز در تالار معلم همین ناحیه از ساعت ۶/۵ تا ۹/۵ بعد از ظهر روز پنجم شنبه ۸۵/۲/۲۸ برگزار شد.

در این همایش این برنامه‌ها به مرحله اجرا درآمد:

- قرائت دو غزل زیبا در خصوص ریاضیات و دانشمندان ریاضی ایران توسط سراینده آن‌ها خانم کامگار دبیر ادبیات و عضو وابسته انجمن معلمان ریاضی فارس.
- سخنرانی تحت عنوان شخصیت علمی خیام توسط آقای دکتر جواد بهبودیان استاد فرهیخته و پیش‌کسوت ریاضی دانشگاه شیراز.
- قرائت قطعه ادبی و شعر ریاضی توسط سراینده آن‌ها آقای محمد حسین نظری عضو انجمن و گروه ریاضی استان فارس.
- سخنرانی تحت عنوان ریاضیدانان اسلامی و ایرانی توسط حسین سلطانی مقدم با ذکر نام ۵۵ تن از دانشمندان و معرفی بیشتر آثار و خدمات علمی ۴ تن از آنان و قرائت «ترانه روز ریاضی» که توسط خود ایشان سروده شده است.
- مراسم تجلیل از ۷ تن از معلمان ریاضی پیشکسوت استان فارس همراه با بیان خاطرات و تقدیم هدایا و لوح سپاس به آن‌ها.

خلیل شکوریان

دبیر انجمن علمی و آموزشی معلمان ریاضی استان فارس

سخنرانان دیگر حل کردیم.

ارسان شادمان

تبليغات و اطلاع‌رسانی از ابعاد مهم برگزاری این مراسم است. تهیه پوستر را آقای دکتر محمدخانی به عهده گرفت و قرار شد انجمن ریاضی و فرهنگسراهای ابن‌سینا و علوم با صدا و سیما و خبرگزاری‌های مختلف موضوع را در میان بگذارند. آقای محمد باقری اطلاعات گرانقدری در اختیار قرارداد که خانم رزاقی (از فرهنگسرای ابن‌سینا) در تهیه پوستر مورد استفاده قرارداد. سرانجام روز شنبه ۸۵/۲/۲۶ پوستر در دانشگاه‌ها و فرهنگسراهای تهران پخش شد. مراسم طبق برنامه با شرکت عده‌ای از اساتید مختلف تهران ساعت ۵ بعد از ظهر آغاز و ساعت ۸ با پذیرایی از شرکت‌کنندگان خاتمه یافت. مجری مراسم خانم نسترن اسدی بود و سخنرانان به ترتیب سخنرانی عبارت بودند از آقایان دکتر:

ارسان شادمان (فائم مقام رئیس انجمن): گزارشی از انجمن

سیامک یاسمی: نسل‌های رهسپار

محمد جلوباری ممقانی: رمزی بیا به پرس و حدیثی برو بگو

مهردی تقوی: خاطراتی از دوره دانشکده و چند رباعی از خیام

در این مراسم علاوه بر اجرای یک مسابقه ریاضی - فرهنگی و اهداء جایزه به برندهای که موجب انبساط خاطر شرکت‌کنندگان شد گروه موسیقی روناک با اجرای قطعاتی از موسیقی ایرانی محیط را برای

معرفی نشریه

زیرنظر محمد جلوداری ممقانی

۱. دانش و مردم
فرهنگی، آموزشی، معلومات عمومی
مدیر مسؤول: محمدرضا طاهریان
سردیر: پرویز شهریاری
 محل انتشار: تهران
شماره: ۵۸ و ۵۹، دی و بهمن ۸۴.

۲. دانش و مردم
فرهنگی، آموزشی، معلومات عمومی
مدیر مسؤول: محمدرضا طاهریان
سردیر: پرویز شهریاری
 محل انتشار: تهران
شماره: ۶۱ و ۶۲، فروردین واردیبهشت ۸۵.

۳. دانش و مردم
فرهنگی، آموزشی، معلومات عمومی
مدیر مسؤول: محمدرضا طاهریان
سردیر: پرویز شهریاری
 محل انتشار: تهران
شماره: ۶۳ و ۶۴، خداداد و تیر ۸۵.

۴. مجموعه مقالات
پانزدهمین سمینار جبر ایران (۲۹ - ۲۸ تیر ۸۲)
محل انتشار: گروه ریاضی دانشگاه گیلان، رشت، ۱۳۸۵.

۵. مجموعه مقالات
چهاردهمین سمینار جبر ایران (۲۷ - ۲۵ تیر ۸۱)
محل انتشار: گروه ریاضی دانشگاه الزهرا، تهران، ۱۳۸۴.

۶. برای فردا
نشریه سازمان ملی استعدادهای درخشان
مدیر مسؤول: محمدمهدی جعفری همدانی
سردیر: رضا گلشن مهرجردی
سال ششم شماره ۶۳، بهمن ۸۴.

۷. برای فردا
نشریه سازمان ملی استعدادهای درخشان
مدیر مسؤول: محمدمهدی جعفری همدانی
سردیر: رضا گلشن مهرجردی
سال ششم شماره ۶۴، اسفند ۸۴.

روز ریاضیات در مؤسسه آموزش عالی شیخ بهائی

به مناسبت بزرگداشت مقام حکیم عمر خیام نیشابوری در روزهای سه‌شنبه ۲۶/۰۵/۸۵ سخنرانی آقای دکتر سیدمحمود خاتون آبادی تحت عنوان «جبر و مقابله خیام و اصل تواری در هندسه اقلیدسی» و چهارشنبه ۳/۰۵/۸۵ سخنرانی آقایان دکتر: نظام الدین مهدوی امیری تحت عنوان «حل دستگاه‌های دیوفانتی خطی و بهینه‌سازی رده‌هایی از مسائل برنامه‌ریزی خطی بر اساس روش‌های ABS» و پایان اینینی تحت عنوان «معرفی طرح تلسکوپ آینه مایع» در محل تالار شیخ بهائی برگزار شد.

محمد رضا مهدیه نماینده انجمن در مؤسسه آموزش عالی شیخ بهائی

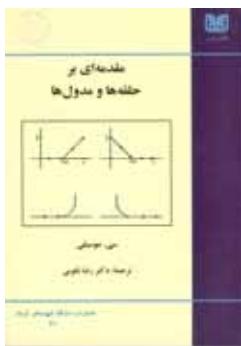

اطلاعیه

بدین‌وسیله به اطلاع اعضای محترم حقیقی دوره ۸۴ - ۸۵ انجمن ریاضی ایران می‌رساند از مهرماه سال ۱۳۸۴ تاکنون بسته به نوع عضویت، علاوه بر کارت، شماره ۱ جلد ۲۰ بولتن، شماره پیاپی ۲۳ و ۲۴ فرهنگ و اندیشه ریاضی، شماره‌های مسلسل ۱۰۵، ۱۰۶ و ۱۰۷ خبرنامه، و در آینده نزدیک نیز شماره ۲ جلد ۲۰ بولتن ارسال خواهد شد.

دیرخانه انجمن ریاضی ایران

مقدمه‌ای بر حلقه‌ها و مدول‌ها

سی. موسیلی
ترجمه: رضا نکویی
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: انتشارات دانشگاه شهید
باهنر کرمان
تیراز: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۴.

جبر مجرد

پ. ب. باتاچاریا، س. ک. جین، س. ر. ناگ پاول
ترجمه: امیر خسروی و بهروز خسروی
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: انتشارات دانشگاه امیرکبیر، تهران
تیراز: ۱۰۰۰ نسخه، زمستان ۱۳۸۳.
مسائلی در آنالیز تابعی
جمال روئین
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: انتشارات نیکان کتاب، زنجان
تیراز: ۵۰۰ نسخه، بهار ۱۳۸۵.

مثلث عددی خیام – پاسکال و
مثلث‌های شبیه آن

جواد بهبودیان، مرتضی بیات
و حسین تیموری فعال
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: مؤسسه انتشارات علمی
دانشگاه صنعتی شریف، تهران
تیراز: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۵.

مدل‌های خطی برای آمار

الوین رنچر
ترجمه: حسنعلی آذرنوش و ابوالقاسم بزرگ‌نیا
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد
تیراز: ۱۰۰۰ نسخه، بهار ۱۳۸۲.

ریاضی عمومی ۲

مهدی نجفی خواه
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: انتشارات شرح، تهران
تیراز: ۱۱۰۰ نسخه، زمستان ۱۳۸۴.

معرفی کتاب

زیرنظر محمد جلوداری مفانی

فرهنگ ریاضیات مک گروهیل
هیأت مؤلفان مک گروهیل
ترجمه: سیامک کاظمی
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: انتشارات دانشیار، تهران
تیراز: ۲۰۰ نسخه
بهار ۱۳۸۵.

سیامک کاظمی بخشی از تجربه نسبتاً طولانی خود در تألیف، ترجمه و ویرایش متون ریاضی را صرف ترجمه یک فرهنگ ریاضی کارآمد نموده است. بی‌شک به عنوان یکی از ویراستاران برجستهٔ متون ریاضی ایشان لزوم وجود فرهنگ کاملی از واژگان ریاضی را بیش از سایر دست‌اندرکاران این حرفهٔ پر مسؤولیت احساس می‌کند. انتشار فرهنگی از این دست از یک طرف موجب یکنواخت شدن ادبیات مکتوب ریاضی و بنابراین باعث وحدت بیشتر ریاضی کاران در حوزه‌هایی چون انتشارات و تدریس می‌شود و از طرف دیگر کار تدوین فرهنگ‌های علمی در کشور را ارتقا می‌بخشد. برای آقای کاظمی که سخاوتمندانه وقت خود را صرف بهتر شدن انتشارات ریاضی می‌نماید آرزوی موفقیت روز افزون می‌نماییم.

از ریاضیات چه می‌دانیم؟

والتر وارویک سویر
ترجمه: محمد هادی شفیعیها
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: شرکت انتشارات علمی
و فرهنگی تهران
تیراز: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۴.

این کتاب که در ۳۱۰ صفحه و چهارده فصل تنظیم شده است حاوی مطالب آموزندهٔ فراوانی در خصوص نحوهٔ پیدایش و تطور مفاهیم ریاضی در ذهن انسان است. گرچه کتاب از مفاهیم حد، پیوستگی و انتگرال مستقیماً سخنی به میان نمی‌آورد و از این نظر مقدماتی است ولی هر خواننده‌ای مطالب خواندنی زیادی بسته به دوق و سلیقهٔ خود در آن پیدا می‌کند.

توپولوژی عمومی

زهرا خوانین شیرازی
و مریم ریزی
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: دانشگاه الزهرا، تهران
تیراز: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۴.

آنالیز ریاضی آندره دولاشه

ترجمه: پرویز شهریاری نوبت چاپ: چاپ دوم
ناشر: شرکت سهامی نشر اندیشه، تهران، مهر ۱۳۴۳

اصول آنالیز ریاضی، نظریه توابع، جلد اول
علینقی وحدتی
ناشر: انتشارات دانشگاه تهران، خرداد ۱۳۴۴ (کتاب وحدتی)

اصول آنالیز ریاضی، انتگراسیون، جلد دوم
علینقی وحدتی
ناشر: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۶

آنالیز ریاضی، نظریه توابع متغیر حقیقی – دیفرانسیل و انتگرال،
جلد نخستین
منوچهر وصال
نوبت چاپ: چاپ دوم، کتاب فروشی
ناشر: دهدخدا، تهران، ۱۳۴۶

آنالیز ریاضی (در دو جلد)
غلامحسین مصاحب
ناشر: مؤسسه انتشارات فرانکلین، تهران، ۱۳۴۸

مسائل و تمرین‌های آنالیز ریاضی
ب.ب. دمیدوویچ
ترجمه: پرویز شهریاری
ناشر: از انتشارات وزارت علوم و آموزش عالی
تیراز: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۵۱.

آنالیز، انتگرال‌های چندگانه – آنالیز برداری
محمود آقاولی
ناشر: ترجمه و نگارش، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۵۶
تیراز: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۵۱

پایه‌های آنالیز ریاضی
آ. دوندو
ترجمه: باقر امامی
ناشر: از انتشارات وزارت علوم و آموزش عالی، تهران
تیراز: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۵۲

فهرستی از کتاب‌های آنالیز

این فهرست بخشی از یک مقاله طولانی در مورد کتاب‌های آنالیز ریاضی به زبان فارسی است که مؤلف در حال نوشتن و ویرایش آن است. در این فهرست به نام‌هایی برمی‌خوریم که با معیارهای امروزی تفاوت معنا داری با کتاب‌های آنالیز دارند. و صرف وجود کلمه «آنالیز» در بخشی از نام آن‌ها موجب شده است که در این فهرست ظاهر شوند. این کتاب‌ها برای دانشجویان دانشکده فنی نوشته شده‌اند: کتاب‌های محمدعلی مجتبه‌یاری ردیف‌های ۳ و ۴، حل المسأله‌هایی برای برخی کتاب‌های آنالیز: کتاب‌های بزرگنیا ردیف ۱۸، رامی شکرچی ردیف ۱۹، کریم صدیقی و بهرام خانی‌رباطی ردیف ۲۹ و سید محمد ضیایی ردیف ۳۹، کتاب‌های تمرین حسابان هستند: کتاب ب. ب. دمیدوویچ ردیف ۱۰ و تاریخی‌اند: کتاب آندره دولاشه ردیف ۵. سعی شده است که این فهرست شامل مشخصات تمام کتاب‌های آنالیز باشد که تا این تاریخ منتشر شده‌اند، با این حال از خواننده گرامی تقاضا می‌شود که با ارسال مشخصات کتاب یا کتاب‌هایی که در این فهرست نیامده است نویسنده را در تکمیل آن یاری دهد.

آنالیز ریاضی، نظریه توابع متغیر حقیقی – دیفرانسیل و انتگرال،
جلد نخستین

منوچهر وصال
نوبت چاپ: چاپ اول
ناشر: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۳۰

آنالیز ریاضی
وازن آوانسیان
نوبت چاپ: چاپ دوم ۱۳۴۹
ناشر: دانشگاه شهید بهشتی (ملی سابق)
تیراز: ۱۲۰۰ نسخه

آنالیز: محاسبه انتگرال‌ها، آنالیز برداری و حل معادلات دیفرانسیل،
جلد اول

محمدعلی مجتبه‌یاری
نوبت چاپ: چاپ دوم ۱۳۴۱
ناشر: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۱

آنالیز، معادلات مشتق نسبی، توابع تحلیلی و موارد استعمال آن‌ها،
جلد دوم

محمدعلی مجتبه‌یاری
چند تابع از توابع غیریکنواخت، محاسبه انتگرال به طریق
مانده، انتگرال‌های الیپتیک و هیپرالیپتیک به اختصار، تبدیل
همشکل، تبدیل لاپلاس و کارسون به اختصار
ناشر: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۳

حل تشریحی ۶۰۰ مساله آنالیز سرژلانگ
رامی شکرچی
مترجمین: مسعود نیکوکار و مسعودی ساروی
نویت چاپ: چاپ اول ناشر: نشر فرناز
تیراز: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۶۶

اصول آنالیز ریاضی
رودین

ترجمه: علی‌اکبر عالم‌زاده
انتشارات علمی و فنی، ۱۳۶۲

آنالیز

نخستین درس در آنالیز ریاضی
جی. سی. بورکیل
ترجمه: علی‌اکبر رحیم‌زاده، جواد لالی و محمدقاسم
وحیدی‌اصل
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: انتشارات فاطمی، تهران
تیراز: ۶۷۰۰ نسخه، ۱۳۶۷

ج. سی. بلگ و ب. توییه

ترجمه: ناصر صاحب، بیژن شمس، نوروز ایزد دوستدار،
مظفر معصومی و علی‌اکبر واحدی
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: انتشارات دهدخدا، تهران
تیراز: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۶۳

مبانی آنالیز از دیدگاه توبولوژی، کتاب ۲
کی. جی. بینمور
ترجمه: اسدالله نیکنام و ابوالقاسم بزرگنیا
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد
تیراز: ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۶۸

آشنایی با توبولوژی و آنالیز نوین

ج. ف. سیمونز

ترجمه: اسدالله نیکنام
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: مرکز نشر دانشگاهی
تیراز: ۶۰۰۰ نسخه، ۱۳۶۵

آنالیز

آشنایی با آنالیز ریاضی
وبر. پارزینسکی و ف. و. زیپس
ترجمه: سیدمحمد طالبیان
ناشر: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد
تیراز: ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۶۹

ژاک دیکسمیه

ترجمه: علینقی زند و دیگران
ناشر: انتشارات دانشگاه تهران
تیراز: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۶۵

آنالیز ریاضی
عبدالحمید ریاضی
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: واحد انتشارات دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی، تهران
تیراز: ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۶۹

کتاب درسی آنالیز ریاضی

جی. وی. دیشپاند

ترجمه: م. تومانیان - ف. ایزدی
ناشر: شرکت انتشارات میقات
تیراز: ۳۰۰۰ نسخه، تهران، ۱۳۶۶

مقدمات آنالیز کلاسیک
جرالد ای. مارسدن
ترجمه: بیژن شمس و محمدعلی رضوانی
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: انتشارات علوی، تهران
تیراز: ۳۰۰۰ نسخه، تابستان ۱۳۷۰

حل المسائل آنالیز جلد ۲

ابولقاسم بزرگنیا

نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد
تیراز: ۳۰۰۰ نسخه، تابستان ۱۳۶۶

آنالیز ریاضی، با تأکید بر مسأله
عین‌اله پاشا و امیر خسروی
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: جهاد دانشگاهی دانشگاه تربیت معلم، تهران
تیراز: ۳۰۰۰ نسخه، زمستان ۱۳۷۶

روش‌های آنالیز حقیقی
ریچارد گلدلبرگ
ترجمه: م.ع. پورعبدالله و ب. نشوادیان
ناشر: مرکز نشردانشگاهی
تیراز: ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۷۱

آنالیز مقدماتی، نظریه حسابان
کنت راس
ترجمه: محمدقاسم وحیدی اصل و جواد لالی
نویت چاپ: چاپ اول
ناشر: انتشارات مبتکران، تهران
تیراز: ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۷۷

نخستین درس در آنالیز حقیقی
م.ھ. پراترو و سی.بی. موری
ترجمه: نوروز ایزد دوستدار
ناشر: انتشارات دانشگاه تهران
تیراز: ۳۰۰۰ نسخه، دی ماه ۱۳۷۱

اصول آنالیز حقیقی
ربرت جی. بارتل
ترجمه: جعفر زعفرانی
ناشر: مرکز نشردانشگاهی
نویت چاپ: چاپ سوم ۱۳۷۸

آنالیز ریاضی ۱
علیرضا مدقالچی
ناشر: دانشگاه پیام نور
نویت چاپ: چاپ اول ۱۳۷۵

آنالیز مقدماتی
فریبرز آذرپناه
ناشر: دانشگاه شهید چمران اهواز
نویت چاپ: چاپ اول ۱۳۷۸
تیراز: ۱۰۰۰ نسخه

مسائلی از آنالیز
کریم صدیقی و بهرام خانی‌رباطی
ناشر: دانشگاه شیراز
نویت چاپ: چاپ اول ۱۳۷۵

حل المسائل آنالیز
فخرالدین آیت‌اله‌زاده‌شیرازی
نویت چاپ: چاپ اول ۱۳۷۸
ناشر: دانشگاه شهید بهشتی

آنالیز ریاضی
آپستول
ترجمه: علی‌اکبر عالم‌زاده
ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه صنعتی شریف، نویت چاپ:
چاپ ششم ۲۰۰۰ نسخه، تهران، ۱۳۷۶

آشنایی با آنالیز حقیقی
رابرت ج. بارتل و دانلد ر. شربرت
ترجمه: طاهر قاسمی‌هنری و حکیمه ماهیار
ناشر: انتشارات مبتکران، تهران
تیراز: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۷۸

دوره‌ای بر آنالیز ریاضی، جلد اول
س. م. نیکولسکی
ترجمه: بهمن هنری، محمود لایقی‌فیروزآبادی و شاهین
امیرشیری‌فی
نویت چاپ: چاپ اول ۱۳۷۶
ناشر: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد
تیراز: ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۷۶

ناشر: محمدعلی غیرتمند شیراز تیراژ: ۵۰۰ نسخه، بهار ۱۳۸۲	آنالیز ریاضی مقدماتی عبدالجبار بدیع الزمان ناشر: دانشگاه شهید چمران اهواز نوبت چاپ: چاپ اول ۱۳۷۹ تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
دوره مختصر تئری توابع با متغیر حقیقی ب.ز. ولیخ ترجمه: محمدعلی غیرتمند نوبت چاپ: چاپ اول ناشر: محمدعلی غیرتمند، شیراز تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه، بهار ۱۳۸۲	آنالیز ریاضی فخرالدین آیت‌الهزاده‌شیرازی نوبت چاپ: چاپ اول، ۱۳۷۹ ناشر: دانشگاه شهید بهشتی
آنالیز ریاضی علی مرصنی ترجمه و گردآوری: انتشارات سلاله زنجان تیراژ: ۵۰۰ نسخه، ۱۳۸۲	حل المسائل آنالیز سیدمحمد ضیایی نوبت چاپ: چاپ چهارم ناشر: انتشارات علمی و فنی تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۷۹
آنالیز ریاضی مقدماتی کی. جی. بینمور ترجمه: جعفری‌آزار انتشارات: دانشگاه گیلان تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۲	آنالیز ریاضی اندرو برودر ترجمه: علی اصغر علیخانی و دیگران ناشر: انتشارات ارکان اصفهان تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۰
مقدمه‌ای بر آنالیز ادوارد د. گوگان ترجمه: قاسم علیزاده‌افروزی و محسن خالقی‌مقدم نوبت چاپ: چاپ اول ناشر: انتشارات دانشگاه مازندران، بابلسر تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۲	مبانی آنالیز ریاضی بهمن مهری و جمال رویین نوبت چاپ: چاپ اول ناشر: جهاد دانشگاهی دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران تیراژ: ۱۲۰۰ نسخه، زمستان ۱۳۸۰
درآمدی بر آنالیز حقیقی روبرت جی. بارتل و دونالد ر. شربرت ترجمه: محبوبه رضایی نوبت چاپ: چاپ اول ناشر: انتشارات دانشگاه اصفهان تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۲	آنالیز مقدماتی، نظریه حسابان کنت ای. راس ترجمه: بهمن هنری، فاطمه قانع و شیرین حجازیان نوبت چاپ: چاپ اول ناشر: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه، زمستان ۱۳۸۱
آنالیز ریاضی ۲ علیرضا مدقالچی نوبت چاپ: چاپ اول ۱۳۸۳ ناشر: دانشگاه پیام‌نور	منتخب مسائل آنالیز حقیقی ب.م. ماکاروف؛ م.گ. گلوزینا؛ آ.ا. لودکین؛ آ.ن. پودکریتف ترجمه: محمدعلی غیرتمند نوبت چاپ: چاپ اول

خواندنی

سودوکو (Sudoku)، جدول اعداد

سودوکو مخفف سه کلمه ژاپنی است به معنای تقریبی «اعدادی که یک بار ظاهر می‌شوند». این نام به یک بازی جدولی اطلاق می‌شود که در سال‌های اخیر بسیاری از روزنامه‌ها و مجلات محلی و بین‌المللی در قسمت سرگرمی خود آن را چاپ می‌کنند و علاقه‌مندان زیادی از طیف‌های مختلف مردم دارد.

بازی سودوکو تکمیل مربع‌های خالی در یک جدول 9×9 یعنی با ۸۱ خانه است که به 9 مربع 3×3 به نام مناطق تقسیم شده است، به صورتی که هر کدام از اعداد 1 تا 9 در هر سطر، ستون و منطقه یک و فقط یک بار ظاهر شود. در واقع این جدول نوعی مربع لاتین است که یک شرط اضافی، یعنی ظاهر شدن اعداد 1 تا 9 در هر منطقه، دارد.

این جدول به عنوان یک سرگرمی برای اولین بار در اوخر دهه ۱۹۷۰ در یک مجله سرگرمی و جدول در نیویورک منتشر شد و در سال ۱۹۸۴ در ژاپن مجله ماهانه نیکولی اقدام به چاپ اولین سودوکو در آن کشور کرد. ژاپنی‌ها علاقه زیادی به این جدول نشان دادند تا این که در سال ۲۰۰۴ روزنامه تایمز لندن یک صفحه کامل خود را به معرفی این جدول اختصاص داد.

از این به بعد جدول عددی سودوکو با سرعت باورنگردنی در اکثر روزنامه‌ها و مجلات محلی و بین‌المللی دنیا ظاهر شد و عنوان «جدول با سریع ترین رشد در عمومی شدن» را به خود اختصاص داد. در ایران نیز برخی از روزنامه‌ها مانند همشهری چند ماهی است که اقدام به چاپ این جدول کرده‌اند.

تاکنون نرم‌افزارهای متعددی نیز برای طراحی و حل سودوکو به بازار عرضه شده است. برای نمونه می‌توانید در google کلمه sudoku را جستجو کنید تا میلیون‌ها منبع برای آن به دست آورید. روش طراحی جدول به این شکل است که باید اعدادی را در برخی از خانه‌های جدول قرار داد به‌طوری که تکمیل جدول فقط به یک شکل امکان‌پذیر باشد. یعنی باید یک مجموعه تعیین کننده برای این مربع لاتین ارائه کرد. جدول را می‌توان برای هر درجه دشواری حل، طراحی کرد. روزنامه‌ها و مجله‌های مختلف بسته به طیف خوانندگان خود می‌توانند جدول‌های مناسبی منتشر کنند تا علاوه بر پر کردن وقت فراغت خوانندگان، یک ورزش ذهن و تمرین منطق و ریاضی برای آنان فراهم آورند.

سودوکو عادی یک جدول 9×9 با منطقه‌های 3×3 است ولی می‌توان به‌طور کلی جدول‌های مشابهی با $n^2 \times n^2$ خانه با منطقه‌های $n \times n$ طراحی کرد که در آن اعداد 1 تا n^2 در هر سطر، ستون و منطقه یک و فقط یک بار ظاهر می‌شوند.

رشید زارع نهنده

مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان

آنالیز ریاضی

محمود محسنی مقدم

ناشر: انتشارات دانشگاه شهید باهنر کرمان

تیراز: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۳

درس‌هایی در تکمیل سرفصل‌های آنالیز ریاضی

و. ای. سوبولف

ترجمه: محمدعلی غیرتمدن

نویت چاپ: چاپ اول

ناشر: انتشارات شبانه‌گ، تهران

تیراز: ۱۵۰۰ نسخه، ۱۳۸۴

مقدمه‌ای بر آنالیز ریاضی

و. ر. پارزینسکی و ف. و. زیپس

ترجمه: رشید صبوری‌شجاعی

نویت چاپ: چاپ اول

ناشر: انتشارات دانشگاه زنجان

تیراز: ۳۰۰۰ نسخه، تاریخ چاپ نامشخص

«کتاب‌های آنالیز ۳»

آنالیز ریاضی ۲۶، درسنامه

سیاوش شهرشانی

نیمسال دوم ۶۳ - ۶۲

ناشر: دانشگاه صنعتی شریف

آنالیز روی منیفلدها

مایکل اسپیواک

ترجمه: ابراهیم اسرافیلیان

ناشر: انتشارات دانشگاه پیام‌نور

تیراز: ۱۵۰۰ نسخه، ۱۳۷۴

آنالیز ریاضی در R^n

حسین سیفلو

ناشر: انتشارات دانشگاه تبریز

تیراز: ۱۵۰۰ نسخه، ۱۳۷۸

آنالیز ۳

سیدعلیرضا کامل میرمصطفایی

نویت چاپ: چاپ اول

ناشر: نشر اقلیدس، مشهد

تیراز: ۱۰۰۰ نسخه، بهار ۱۳۸۲

کنفرانس ریاضی ایران در دانشگاه تربیت معلم تهران در سال ۱۳۸۶ برگزار شود. مقرر شد این موضوع از طرف دبیرخانه انجمن پیگیری شود تا نامه رسمی ریاست دانشگاه به انجمن ارسال شود.

- آقای دکتر شادمان گزارشی از جلسات هیأت امناء جایزه نقی فاطمی ارائه کردند و ضمناً پیشنهاد نمودند فرمی برای اهدای مبالغ مالی به جواز مختلف انجمن یکجا تهیه و توزیع شود. در شورا تصویب شد که شماره حساب بانکی هر یک از جواز نیز در این فرم درج شود. آقایان دکتر تومایان و شادمان این فرم را تهیه خواهند کرد.
- مصوبه کمیته جایزه غلامحسین مصاحب مبنی بر انتخاب کتاب منطق ریاضی نوشته آقای دکتر محمد اردشیر به عنوان برنده این جایزه مجدداً مطرح شد و ضمن تأیید آن مقرر شد جایزه مذکور در کنفرانس سی و هفتم اعطای شود.
- پیشنهاد شد اعضای شورای اجرایی و اعضا دیگر انجمن درستون ویژه ای در خبرنامه غلطهای موجود در مجلات را ذکر کنند.
- راجح به چاپ کتاب انفجار ریاضیات نتیجه فعالیت آقایان دکتر ایرانمنش و شادمان به شورا گزارش شد، شورا تصمیم گرفت که کتاب در چاپخانه بهمن یا سروش چاپ شود و عکس ها رنگی باشند.

اهم گزارش‌ها و تصمیمات بیست و هفتمین نشست (۱۳۸۵/۳/۶):

• آقای دکتر شادمان پیشنهاد دادند که یک مجله دانشجویی ریاضی توسط انجمن تأسیس شود. قرار شد در آینده این فکر پیگیری شود تا راهکار اجرایی و زمان‌بندی انتشار آن مشخص شود.

• نامه رئیس دانشگاه دامغان مبنی بر تقاضای برگزاری هجدهمین سمینار جبر کشور نوروز ۸۶ در آن دانشگاه مطرح شد. شورا به دلیل موافقت اصولی که قبلاً با این تقاضا به عمل آمده است ضمن موافقت با این تقاضا آقایان دکتر: علی ایرانمنش، رشید زارع‌نهندی و سعید اکبری (دانشگاه شریف) را به عنوان نمایندگان انجمن در کمیته علمی سمینار تعیین کرد.

• در توضیح مصوبه شورای اجرایی مورخ ۱۸/۶/۸۴ دال بر آن که از کنفرانس سی و ششم به بعد مجموعه مقالات کنفرانس چاپ خواهد شد و به جای آن مجموعه خلاصه مبسوط مقالات چاپ می‌شود، تصویب شد کمیته علمی کنفرانس‌ها به تویسندگان مقالات پیشنهاد نمایند در صورت تمایل مقالات کامل خود را به بولتن انجمن ریاضی ایران یا مجلات دیگر ارسال نمایند.

• نامه دانشگاه فردوسی مشهد برای برگزاری شانزدهمین سمینار آنالیز ریاضی در آن دانشگاه در زمستان ۸۵ مطرح و مورد موافقت قرار گرفت.

• نمایندگان انجمن در کمیته علمی چهارمین سمینار جبرخطی و موجک‌ها در دانشگاه ولی عصر رفسنجان آقایان دکتر: علی ایرانمنش و اسدالله نیکنام تعیین شدند.

• دکتر رشید زارع‌نهندی گزارشی از سی‌امین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور که نوزدهم تا بیست و دوم اردیبهشت در دانشگاه تفرش برگزار شده است ارائه دادند. شورا از اعضای کمیته علمی به خاطر رزمات فراوان در برگزاری این مسابقه تقدیر و تشکر کرد و مقرر شد لوح تقدیر به خاطر اتمام دوره این کمیته به اعضای کمیته اعم از اعضای اصلی و معوانان از طرف انجمن اعطای شود. با پرداخت مبلغ موافقت شده به دانشگاه تفرش موضوع نامه ۷۹ رگ / مورخ ۸۵/۳/۲ سرپرست اجرایی کمیته علمی مسابقه از طرف انجمن موافقت شد.

تصویبات شورای اجرایی انجمن

اهم گزارش‌ها و تصمیمات بیست و ششمین نشست (۱۳۸۵/۲/۲):

• آقایان دکتر تومایان و سیفلو گزارشی از روند پیشرفت کارهای برگزاری کنفرانس ۳۷ ارائه دادند و با توجه به برخی نگرانی‌های موجود، مقرر شد با پیگیری نمایندگان شورای اجرایی در کمیته علمی کنفرانس، کمیته‌های علمی و اجرایی با تشکیل جلسات متعدد هرچه سریعتر کارهای عقب مانده جبران شود. به ویژه آقای دکتر تومایان مسؤول این پیگیری هستند و در جلسه بعد شورای اجرایی گزارش پیشرفت کار مجدد بررسی خواهد شد.

• آقای دکتر رشید زارع گزارشی از روند پیشرفت کارهای برگزاری سی‌امین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور ارائه کرد. مقرر شد مبلغ سی میلیون ریال به عنوان علی الحساب به حساب دانشگاه تفرش (محل برگزاری مسابقه) از طریق خزانه دار انجمن واریز شود و بقیه مبلغ توافق شده طبق روای معمول پس از برگزاری موفق مسابقه به حساب دانشگاه تفرش واریز شود. قرار شد از اعضای شورای اجرایی نیز برای شرکت در مراسم مسابقه دعوت شود.

• آقایان دکتر شادمان و ایرانمنش گزارشی از ملاقات با آقای دکتر راهدی وزیر علوم، تحقیقات و فن آوری در دانشگاه تربیت مدرس که به اتفاق آقایان دکتر بهزاد و مدقالچی بوده ارائه کردند. این گزارش در خبرنامه انجمن چاپ خواهد شد.

• آگهی مجمع عمومی انجمن در سی و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران در خبرنامه به چاپ خواهد رسید. در این مجمع انتخابات بازرس انجام خواهد شد و گزارش انتخابات شورای اجرایی اعلام خواهد شد.

• حق عضویت‌های انجمن برای شروع از مهر ۸۵ به شرح زیر تعیین شدند. حق اشتراك سالانه نشریات توسط مؤسسات و کتابخانه‌ها ۴۰۰/۰۰۰ ریال، حق عضویت حقوقی ۰/۰۰۰ ۳/۰۰۰ ریال، حق عضویت پیوسته ۱۵۰/۰۰۰ ریال (دو ساله ۲۸۰/۰۰۰)، وابسته با دریافت هر چهار نشریه ۱۲۰/۰۰۰ ریال، وابسته با دریافت بولتن یا فرهنگ و اندیشه ۹۰/۰۰۰ ریال وابسته با دریافت فقط خبرنامه و گزارش ۶۰/۰۰۰ ریال. همانند سال گذشته کلیه دانش آموزان، دانشجویان، اعضای انجمن آمار ایران، انجمن ریاضی فرانسه و آمریکا و همچنین معلمین سطوح مختلف آموزش و پژوهش می‌توانند از تخفیف ۵٪ استفاده کنند و هزینه اشتراك مؤسسات آموزشی خارج از کشور برای بولتن انجمن ۶ دلار است.

حق عضویت اعضای خارج از کشور برای یک سال ۴۵ دلار و برای دو سال ۷۵ دلار تعیین شد که مشمول تحفیظ قراردادهای دوجانبه انجمن ریاضی کشور مربوطه با انجمن خواهد بود.

بهای تک فروشی بولتن ۱۵/۰۰۰ ریال و تک فروشی فرهنگ و اندیشه ریاضی ۱۵/۰۰۰ ریال و تکفروشی فرهنگ و انجمن (فارسی) ۱۰/۰۰۰ ریال، جلد ۲ همایش ماهانه (انگلیسی) ۰/۰۰۰ ۲۵ ریال، کتاب گزیده‌ای از مقالات ریاضی بر طبق تعریف مرکز نشر دانشگاهی و CD ترجمه انفجار ریاضیات ۱۵/۰۰۰ ریال تعیین گردید. مقرر شد دکتر ایرانمنش به عنوان خزانه دار انجمن متنی برای چاپ در خبرنامه برای توجیه افزایش حق عضویت‌ها از جمله قطع کمک مالی وزارت علوم به انجمن آمده کنند.

• آقایان دکتر شادمان و محسنی مقدم با آقایان دکتر بالبلیان و مدقالچی مذاکراتی داشته‌اند و آنان اظهار تمایل کرده‌اند که سی و هشتمین

- عقب ماندگی نشریات انجمن از نظر زمانی، تقریباً جردن شده است و حرکت رو به جلوست.
- همایش ماهانه انجمن نیز بسیار منظم برگزار گردیده است.
- چاپ کتاب انفجار ریاضیات نیز در حال انجام است.
- در دو جلسه قبل شورای انجمن، مصوب نمودیم که یک مجله دانشجویی توسط انجمن به چاپ برسد و انجام اجرایی این امر به عهده شورای انجمن خواهد بود.
- در ادامه آقای دکتر محمودیان به موارد زیر اشاره کردند:
  - شورای اجرایی همانطور که از اسامش معلوم است، باید کار اجرایی کند و بهتر است که تقسیم کار بین اعضای شورای اجرایی صورت گیرد. از جمله: نشریات انجمن که مهمترین آنها خبرنامه است، کنفرانس‌های سالانه، سeminارهای تخصصی؛ داشتن سالن کنفرانس ویدئویی؛ وب سایت انجمن؛ دهه ریاضیات و روز ریاضیات؛ کمیته هماهنگی مرتبط با کنفرانس آموزش ریاضی؛ مسابقات دانشجویی ریاضی، ارتباطات بین‌المللی با انجمن‌های علمی خارجی؛ جایزه‌های انجمن؛ الکترونیکی کردن تمام نشریات و ساماندهی کتابخانه؛ همچنین دکتر مدققالچی پیشنهاد دادند که بهتر است با توجه به مسؤولیت سنگین شورای اجرایی دوره سه ساله به دو ساله تغییر باید.
  - در مورد ساختمان انجمن نیز، رئیس انجمن گزارشی ارائه دادند که در زمان شهرداری آقای دکتر احمدی‌ترزاد، امراضی ایشان در متن درخواست انجمن جهت اختصاص این ساختمان وجود دارد. همچنین هزینه‌های مرتبط با آب، برق و گاز ساختمان نیز در یک دوره دو ساله توسط شهرداری پرداخت می‌گردد. یک توافق‌نامه نیز با شهرداری منطقه ۶ وجود دارد که تا پایان دوره شورای اسلامی فعلی شهر تهران در اختیار انجمن قرار دارد و قابل تمدید برای دوره‌های بعدی است.
  - دکتر شادمان اعلام کردند که نامه رئیس دانشگاه زنجان باید برگزاری سی و هشتاد و یکمین کنفرانس ریاضی به دیپرخانه انجمن رسیده است و باید نمایندگان انجمن در این کنفرانس انتخاب شوند. مقرر شد که آقایان دکتر: شهرام رضابپور، رشید زارع نهنده، حسین محبی و سید عابدالله محمودیان معرفی شوند.
  - تقاضای دانشگاه کاشان جهت برگزاری سی و هشتاد و یکمین کنفرانس ریاضی کشور مطرح شد و با توجه به این که تا کنفرانس چهلم، میزبانان مشخص شده‌اند، مقرر شد که از دانشگاه کاشان خواسته شود که از کنفرانس چهل و یکم به بعد، تقاضای میزبانی را داشته باشد (با توجه به تداخل ماه مبارک رمضان، تاریخ کنفرانس ۴۱ به بعد تا ۱۱ فروردین خواهد بود).
  - در مورد برگزاری کنفرانس‌های سالانه، اعضای کمیته علمی و اجرایی و سخنرانان مدعو، مباحثی توسط اعضای شورا مطرح و مقرر شد در شورای اجرایی جدید مباحث کامل تر مورد بررسی و توجه قرار گیرد.
  - نامه آقای دکتر رجعلى پور، رئیس هیأت امنیای جایزه ریاضی کرمانی در مورد اسامی برنده‌گان جایزه در کنفرانس‌های سی چهار، سی و پنجم و سی و ششم و مبلغ جایزه مطرح و عین نامه مورد موافقت اعضا شورا قرار گرفت.
  - مقرر شد که نوزدهمین سمینار جبر کشور در بهمن ۸۶ در دانشگاه سمنان برگزار شود.
  - نامه آقای دکتر مهدی دهقان رئیس کمیته همایش ماهانه مطرح و مقرر شد که از آقای دکتر دهقان درخواست گردد به مدت سه ماه

اهم گزارش‌ها و تصمیمات بیست و هشتمین نشست (۱۳۸۵/۴/۱):

- نامه کمیته انتخابات در خصوص انتخابات اعضای اصلی و علی‌البدل بیست و ششمین دوره شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران مطرح و مورد تأیید قرار گرفت.
- با توجه به توضیحات آقای دکتر محمودیان مقرر گردید که به طور اصولی با برگزاری سی و هشتاد و یکمین کنفرانس ریاضی در دانشگاه زنجان و با همکاری مرکز تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان موافقت شود. موافقت قطعی منوط به نامه رسمی ریاست محترم دانشگاه زنجان می‌باشد.
- آقای دکتر شادمان در خصوص گزارش هفتمین کنفرانس آموزش ریاضی کشور گزارش می‌سوظی ارائه نمودند و قرار شد که پیشنهادات اصلاحی ایشان در گزارش مذکور اعمال شده و نسبت به چاپ آن اقدام گردد.
- نامه مورخ ۱۷۰۷۸/۵/۱۰ سازمان سنجش و آموزش کشور مطرح شد و آقای دکتر محمودیان به عنوان نماینده انجمن معرفی شدند.
- قرارداد چاپ واژنامه ریاضی و آمار مرکز نشر دانشگاهی موضوع نامه شماره ۱۰/۶۷۳/۵ مورخ ۱۶/۳/۸۵ مطرح و مورد موافقت قرار گرفت.
- نامه مورخ ۲۴/۳/۸۵ خانم دکتر قانع مدیر گروه ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد در خصوص برگزاری سی و یکمین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور در سال ۱۳۸۶ مطرح و مورد موافقت قرار گرفت.
- دکتر شادمان ضمن عرض تبریک به اعضای جدید و خیر مقدم، اظهار امیدواری کردند که در دوره جدید سه ساله شورای اجرایی، با حضور اعضای جدید، فعالیت‌های انجمن تداوم داشته باشد.
- دکتر محمودیان نیز ضمن تبریک به اعضای جدید شورای اجرایی، اعلام کردند که شورای اجرایی جدید از اول مهرماه کار خود را شروع خواهد کرد و بهتر است که قبل از برپایی کنفرانس تبریز، رئیس و خزانه‌دار انجمن را انتخاب کنند.
- بعضی از اعضای جدید نیز صحبت‌هایی در زمینه شورای اجرایی داشتند و از جمله دکتر مدققالچی پیشنهاد دادند که بهتر است رئیس دوره فعلی انجمن گزارشی برای ارائه به مجمع عمومی آماده کنند و در آن گزارش، به راهبردها و اهداف آینده انجمن اشاره کنند. جهت تهیه گزارش، می‌توانند از مجموع بحث‌های مطرح شده در جلسه مشترک اعضای جدید و اعضای فعلی، گزارش مناسبی تهیه کنند.
- آقای دکتر شادمان مسائل و مشکلات انجمن را پادآوری کردند از جمله:
  - خط اینترنت تاکنون از طریق دانشگاه شریف بوده است اما آخری از طریق خط ADSL، مستقل خواهیم شد.
  - هر ساله در مجمع عمومی، رئیس انجمن گزارشی از شورای اجرایی ارائه می‌دادند اما ارائه یک گزارش جامع سراسری یک دوره سه ساله در مجمع عمومی بسیار خوب است.

- خزانه‌دار انجمن گزارش مالی سال ۸۴/۶/۱ ت ۸۵/۶/۱ را ارائه کردند که مورد تأیید شورا قرار گرفت.
- دکتر ایرانمنش نماینده انجمن در مجمع عمومی اتحادیه بین‌المللی ریاضیدانان خلاصه‌ای از گزارش شرکت در آن مجمع عمومی ارائه کردند که مورد تأیید شورا قرار گرفت. ایشان با رایزنی هایی که انجمن داده‌اند اعلام کردند که شرایط برای ارتقاء گروه عضویت انجمن در IMU از ۲ به ۳ فراهم شده است که شورای اجرایی بعدی می‌تواند اقدامات لازم را انجام دهد. همچنین دکتر ایرانمنش با رئیس انجمن ریاضی آلمان صحبت کرده‌اند و ایشان موافقت کرده‌اند که قراردادی با انجمن ریاضی ایران مشابه قرارداد با انجمن ریاضی فرانسه منعقد کنند. پیگیری این امر نیز بر عهده شورای اجرایی جدید انجمن خواهد بود.
- تصویب شد اعضای کمیته‌های جوایزی که طول دوره آن‌ها تمام شده است تا پایان شهریور ۸۵ در سمت‌های خود ابقاء می‌شوند.
- مقرر شد قسمت آیین‌نامه‌های راهنمای اعضای انجمن تا پایان شهریور ماه آماده و در اینترنت قرار گیرد و در ۲۵۰۰ نسخه چاپ و به اعضای انجمن ارسال شود.
- آفای دکتر محمودیان رئیس انجمن، حضور خودشان را اعلام کردند و شورا از آفای دکتر شادمان که وظیفه قائم مقامی ریاست انجمن را تاکنون بر عهده داشتند کمال تشکر را اعلام داشت.

دیگر نیز مسؤولیت کمیته را به عهده داشته باشند تا پس از استقرار شورای اجرایی جدید، یک نفر به عنوان رئیس کمیته انتخاب شود.

• نامه آفای دکتر نیکنام در مورد چاپ گزارش کنفرانس ریاضی مشهد به عنوان دبیر سی و سومین کنفرانس ریاضی کشور مطرح و مقرر شد که تا پایان آبان ماه، گزارش کنفرانس را چاپ خواهد کرد.

• نامه دبیر علمی چهارمین سمینار هندسه و توبولوژی بابت پرداخت کمک مالی انجمن مطرح و مقرر شد سی درصد مبلغ مصوب یعنی دویست و چهل هزار تومان به این سمینار پرداخت گردد و مابقی پول بعد از چاپ گزارش و تأیید نمایندگان انجمن پرداخت گردد.

• پیشنهاد آفای دکتر شهرام رضابور دل برگنجاندن چکیده مقالات پذیرفته شده به صورت پوستر مطرح شد. شورا با پیشنهاد موافقت کرد مشروط بر آن که چکیده هر مقاله از ۱۵ سطر تجاوز نکند.

اهم گزارش‌ها و تصمیمات سی امین نشست (۱۳۸۵/۶/۱۲):

• اعضای کمیته دهه ریاضیات به ریاست آفای دکتر علی ایرانمنش جهت برگزاری دهه در آبان ۱۳۸۵ در سمت خود ابقاء شدند. پیشنهاد شد پوستر دهه به موقع چاپ شود و در صورت امکان طوری طراحی شود که منحصر به تهران نباشد و در سایر شهرها نیز قابل استفاده باشد.

• در مورد پذیرش عضویت پیوسته افرادی که مدرک تحصیلی ریاضی ندارد ولی در علوم نزدیک به ریاضیات تحقیق می‌کنند مقرر شد به صورت موردي بر اساس زمینه تحقیقات ایشان تصمیم گیری شود.

• نامه مورخ ۸۵/۵/۲۴ مدیر کل پژوهشی دانشگاه تربیت مدرس مبنی بر استفسار از انجمن در مورد امکان پذیری تهیه یک مقاله علمی - پژوهشی برای دانشجویان کارشناسی ارشد رشته ریاضی محض مطرح شد. نظر شورا این است که در حالت عمومی نمی‌توان انتظار داشت که مقاله علمی - پژوهشی اصیل از رساله کارشناسی ارشد ریاضی محض استخراج کرد. شورا اصول کلی مشخصات رساله کارشناسی ارشد مصوب شورای برنامه‌ریزی ریاضی شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال‌های ۱۳۶۴ یا ۱۳۶۳ را تأیید می‌کند.

• نامه مورخ ۸۵/۵/۱۱ مدیر گروه ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد مبنی بر تعیین آفای دکتر محمد صالح مصلحیان به عنوان دبیر جدید هفدهمین سمینار آنالیز ریاضی در آن دانشگاه به اطلاع شورا رسید.

• نامه مورخ ۸۵/۵/۱۱ مدیر دفتر مرکزی ارتباط با صنعت سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران مبنی بر تقاضای ارسال اطلاعات از انجمن جهت رایه دوره‌های آموزشی به صنایع و دستگاه‌های اجرایی قرائت شد. شورا ضمن استقبال مقرر کرد که نامه مناسیب مبنی بر توافق اصولی با این پیشنهاد ارسال شود و ادامه کار به شورای جدید انجمن محل گردد.

• رئیس انجمن اعلام کردند که مؤسسه غیر انتفاعی هشتاد و دوی تهران تأمین منابع مالی جایزه هشتاد و دوی را تقبل کرده است. مقرر شد آفای دکتر ایرانمنش خزانه‌دار انجمن با نماینده این مؤسسه مذاکره کنند و آنان طبق روال جوابز دیگر مبلغی جهت قرار دادن در سپرده ثابت این جایزه به انجمن اهدا کنند.

• رئیس انجمن خلاصه‌ای از گزارش خود به مجمع عمومی را ارائه کردند که مورد تأیید شورا قرار گرفت.

حامیان و اعضای حقوقی انجمن ریاضی ایران

مؤسسات و نهادهای زیر با کمک‌ها و پشتیبانی‌های خود از فعالیت‌های انجمن ریاضی ایران حمایت کرده‌اند. شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران از این حمایت‌های ارزشمند صمیمانه سپاسگزار است.

• شهرداری منطقه ۶ تهران

شهرداری منطقه ۶ تهران ساختمان واقع در پارک ورسو تهران را به دبیرخانه انجمن تخصیص داده است.

• کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

این کمیسیون هر ساله مبلغی را به عنوان کمک بلاعوض به هر کدام از انجمن‌های علمی تحت پوشش خود تخصیص می‌دهد.

• اعضای حقوقی

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و مراکز فرهنگی، آموزشی و پژوهشی زیر در دوره ذکر شده با پرداخت حق عضویت حقوقی، از انجمن ریاضی ایران حمایت کرده‌اند. از رئیسا، مسؤولان و نمایندگان انجمن در این مؤسسه‌ها قدردانی می‌شود.

دوره مهرماه ۱۳۸۴ تا مهرماه ۱۳۸۵	دوره مهرماه ۱۳۸۳ تا مهرماه ۱۳۸۴
<p>دانشگاه‌های آزاد اسلامی واحدهای: استهبان - شبستر - کرمان گرگان - مبارکه - مرند مرودشت - مشهد - نور - همدان دانشگاه اراک - دانشگاه الزهرا - دانشگاه تبریز دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی دانشگاه تربیت مدرس - دانشگاه رازی دانشگاه زنجان - دانشگاه ایلام دانشگاه شهید بهشتی دانشگاه صنعتی اصفهان دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی دانشگاه صنعتی شاهرود دانشگاه صنعتی شیراز دانشگاه علوم پایه دامغان دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه قم دانشگاه کاشان دانشگاه ولی عصر رفسنجان(عج) دانشگاه یزد مؤسسه آموزش عالی شیخ بهایی</p>	<p>دانشکده صداوسیما دانشگاه‌های آزاد اسلامی واحدهای: استهبان - اسلامشهر - بابل بناب - تهران جنوب - خرم‌آباد خوارسگان - زاهدان - شبستر شهرکرد - گرگان - مشهد - نور - همدان دانشگاه اراک - دانشگاه رازی دانشگاه تربیت مدرس - دانشگاه رازی دانشگاه زنجان - دانشگاه سمنان دانشگاه شهید باهنر کرمان دانشگاه صنعتی امیرکبیر دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی دانشگاه صنعتی سهند - دانشگاه صنعتی شاهرود دانشگاه صنعتی شیراز - علامه طباطبائی دانشگاه قم - دانشگاه لرستان دانشگاه ولی عصر رفسنجان(عج) مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان مرکز تربیت معلم فاطمه‌الزهرا (س) بندرعباس وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات</p>

Newsletter of Iranian Mathematical Society

Vol. 28, No. 2 & 3, Summer & Autumn 2006

همایش‌های ماهانه انجمن ریاضی ایران

آخرین دوشنبه هر ماه:

دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر، اطاق ۳۰۴ (اطاق سمینار)، از ساعت ۱۶/۳۰ الی ۱۷/۳۰

نشریات ادواری انجمن ریاضی ایران

- ۱ - خبرنامه (فصل نامه، ۴ شماره در سال)
- ۲ - گزارش (گاهنامه)
- ۳ - فرهنگ و اندیشه ریاضی (دو فصل نامه، ۲ شماره در سال)
- ۴ - بولتن (به زبان انگلیسی، دو فصل نامه، ۲ شماره در سال)

کتب و نشریات غیرادواری انجمن ریاضی ایران

- ۱ - راهنمای اعضا (دوره‌ای)
- ۲ - گزارش همایش ماهانه (جلد ۱، فارسی)
- ۳ - گزارش همایش ماهانه (جلد ۲، انگلیسی)
- ۴ - واژه‌نامه ریاضی و آمار
- ۵ - گزیده‌ای از مقالات ریاضی
- ۶ - انفجار ریاضیات (انتشار الکترونیکی: CD و web site)

مزایای عضویت در انجمن ریاضی ایران

- ۱ - در پیشرفت ریاضی و عمومی کردن ریاضیات سهیم می‌شوید.
- ۲ - از رویدادهای مهم ریاضیات در ایران و جهان باخبر می‌شوید.
- ۳ - نشریات ادواری انجمن را دریافت می‌کند.
- ۴ - با دریافت دفترچه راهنمای اعضای انجمن، با تخصص و محل خدمت اعضا، اعم از حقیقی یا حقوقی، و اطلاعات مفید دیگر آشنا می‌شوید.
- ۵ - از تخفیف ثبت‌نام در تمام همایش‌های انجمن برخوردار می‌شوید.
- ۶ - کارت عضویت دریافت می‌کنید و به عنوان عضو مبادله‌ای با برخی از انجمن‌های ریاضی جهان و انجمن‌های علمی دیگر ایران حق عضویت کمتری می‌بردازید.

تقویم همایش‌های انجمن ریاضی ایران

دومین کارگاه تاریخ ریاضیات

۱۹ آبان ۸۵، دانشگاه تربیت معلم تهران

شانزدهمین سمینار آنالیز ریاضی

۱۵ و ۱۶ بهمن ۸۵، دانشگاه فردوسی مشهد

چهارمین سمینار جبر خطی و کاربردهای آن

۱۷ و ۱۸ اسفند ۱۳۸۵، دانشگاه ولی‌عصر رفسنجان

هجدهمین سمینار جبر

فروردین ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پایه دامغان

سی و یکمین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور

اردیبهشت ۱۳۸۶، دانشگاه فردوسی مشهد

سی و هشتمین کنفرانس ریاضی ایران

۱۱ شهریور ۱۳۸۶، دانشگاه رازجان

هشتمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستمهای دینامیکی
۱۳۸۶، دانشگاه صنعتی شریف

سی و نهمین کنفرانس ریاضی ایران

۱۳۸۷، دانشگاه شهید باهنر کرمان

چهلمین کنفرانس ریاضی ایران

۱۳۸۸، دانشگاه صنعتی شریف

جوایز و مسابقات انجمن ریاضی ایران

جایزه عباس ریاضی کرمانی (۱۳۶۷ - ۱۳۸۶)

مقالات برتر ارایه شده در کنفرانس‌های سالانه ریاضی ایران

جایزه غلامحسین مصاحب (۱۳۵۸ - ۱۳۸۹)

نویسنده‌گان آثار برگسته ریاضی به فارسی

جایزه منوچهر وصال (۱۳۹۰ - ۱۳۸۸)

مقالات برتر ارایه شده در سمینارهای سالانه آنالیز ریاضی

جایزه ابوالقاسم قربانی (۱۳۸۰ - ۱۳۸۵)

مقالات برتر در زمینه تاریخ ریاضیات

جایزه مهدی بهزاد

برترین مدیریت در ریاضیات کشور

جایزه محسن هشتروodi

مقالات برتر ارایه شده در سمینارهای دوسالانه هندسه و توبولوژی

جایزه تقی فاطمی

بهترین مدرس ریاضی

مسابقات ریاضی دانشجویی کشور

هر سال در یکی از دانشگاه‌ها برگزار می‌شود

مسابقه مقاالت نویسی انجمن ریاضی ایران

برای ریاضی پژوهان جوان